

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΑ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 26 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1933

ΑΡΙΘ 33-34

ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΠΕΡΙ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΑΡΓΙΑΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΧΩΡΙΟΙΣ

Ἀριθμ. 1863.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Αὐγούστου 1933.

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Τὸ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργεῖον δι' εἰδικῆς νομοθεσίας μεριμνᾷ διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν ζητημάτων τῆς Κυριακῆς ἀργίας καὶ τῶν σχετικῶν ζητημάτων Ἐν τῇ μερίμνῃ ταύτῃ παρακαλοῦμεν ὅπως ληφθῆ ἕπ' ὄψιν καὶ τὸ γεγονός, ὅπερ καὶ ἄλλοθεν ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν σχετικῶν ἀναφορῶν τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν ἀνεκοινώθη τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, ὅτι ἀντιθέτως πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς Κρατικῆς νομοθεσίας. ἐν κομποπόλεσιν ἰδίᾳ καὶ χωρίοις δημιουργοῦνται κατὰ τὰς Κυριακὰς ἀγοραί, αἵτινες ἀποβαίνουν ἄλεθριώτατον πρόσκομμα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων τῶν χριστιανῶν. Περιφέρειαι δλόκληροι συνήθως προκαλοῦνται εἰς καταπίπτεισιν τῆς ἐροότητος τῆς Κυριακῆς, ἐκ τῶν κατὰ Κυριακὴν ἀγορῶν τούτων, καὶ οἱ χριστιανοὶ πολλῶν χωρίων ἀντὶ τὰ ἀναπαυθῶσι καὶ δοξολογήσωσι τὸν Θεὸν ἐπ' Ἐκκλησίας καὶ διατηρήσωσι θεομὸν τὸ θρησκευτικὸν αὐτῶν αἶσθημα τὸ τοσοῦτω πολῦτιμον καὶ τοσοῦτω ἀπαραίτητον διὰ τὴν σημερινὴν μάλιστα ἐποχὴν, οπεύδουσι πρὸς τὴν ἀγορὰν ἐξ ἐνὸς χωρίου εἰς ἕτερον καὶ αἱ Ἐκκλησίαι ἐρημοῦνται, οἱ δὲ χριστιανοὶ βαθμῶδον ἐκτρέπονται τῆς θρησκευτικῆς ὁδοῦ, λησμονοῦντες βαθμῶδον τὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν καθήκοντα.

Ὅθεν παρακαλοῦμεν ὅπως πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ τούτου, τροποποιηθῆ ἡ παράγραφος 3 τοῦ 5 ἀρθρου τοῦ ἀπὸ 8 Μαρτίου 1930 Διατάγματος, περὶ κωδικοποιήσεως τῶν Νόμων περὶ Κυριακῆς ἀργίας, εἰς τρόπον ὅστε εἰς χωρία ἔχοντα πληθυσμὸν κατὰ τῶν τεσσάρων χιλιάδων κατοίκων ἐπιβληθῆ ὑποχρεωτικῶς ἡ Κυριακὴ ἀργία καὶ ἀπαγορευθῶσιν αἱ κατὰ Κυριακὴν ἀγοραί. Ἄν δὲ ἡ τοιαύτη τροποποίησις προσκροῖται εἰς σοβαρὰ ἐμπόδια, νὰ ἐπιτρέπεται μὲν τὸ ἀνοίγμα τῶν καταστημάτων καὶ ἡ ἀγορά, ἀλλὰ μετὰ τὴν 10ην π. μ., κατόπιν προηγουμένης γνωμοδοτήσεως καὶ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, ὡς γινώσκοντος τὰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας τῶν χριστιανῶν τῆς περιφερείας καὶ δυναμείου νὰ ἐκφέρῃ ἔγκυρον γνώμη, ἵνα ἰσχυρισθῆ τὸ ζήτημα ἐν ἀρμονίᾳ τῶν κοινωνικῶν ἀναγκῶν πρὸς τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα τοῦ Λαοῦ, χάριν τοῦ κοινοῦ ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀγαθοῦ.

Ἐδελπιστοῦμεν ὅτι ἐκ τῆς παρεχομένης ὑμῖν ταύ-

της ἀφορμῆς θὰ θελήσητε νὰ λύσητε τὸ γενικῆς φύσεως τοῦτο ζήτημα, καὶ νὰ ἐνεργήσητε τὰ δέοντα, πρὸς πραγματοποίησιν τῆς παρακλήσεως ταύτης

† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ὁ Ἀρχιεραμμετέδ:

Ἀρχιμ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ Α. ΡΟΥΜΠΑΝΗΣ

Η ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΕΝ ΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

[3]

Ἀρξαμένης τῆ: συζητήσεως ὁ Σεβ. Δημητριάδος εἶπεν ὅτι πρέπει ν' ἀναγνωσθῶσι τὰ ἐγγραφα ἐν οἷς ἐκτίθενται αἱ γνώμαι τῶν Πατριαρχῶν, διότι δὲν πρόκειται περὶ παρονοχίδος, εἰδικώτερον δὲ ὁ Σεβ. Χαλκίδος ἐζήτησε νὰ πληροφρηθῆ ἂν τὸ Οἰκουμηνικὸν Πατριαρχεῖον θὰ ἐφαρμόσῃ τὴν ἡμερολογιακὴν μεταβολὴν. Μετὰ σχετικὴν πληροφориαν τοῦ Σεβ. Ναυπακτίας περὶ τοῦ κρατοῦντος πνεύματος ἐν τῷ Οἴκῳ. Πατριαρχείῳ, ὁ Σεβ. Μαντινείας ἐζήτησε νὰ διευκρινισθῆ μήπως ἐκ τῆς μὴ μεταβολῆς καὶ τοῦ Πασχαλίου προκύψῃ ἀνωμαλία τις καὶ ἂν τὸ Πάσχα θὰ συμπίπτῃ κατὰ Κυριακὴν καὶ μετὰ μόνην τὴν διόρθωσιν τοῦ ἡμερολογίου οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ Πασχαλίου. Παρασχεθείσης τῆς διευκρινίσεως ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ὁ Σεβ. Τρίκκης ἐπέστησε τὴν προσοχὴν ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀναθέσεως τῆς ὀριστικῆς λύσεως τοῦ ζητήματος εἰς τὸν Οἰκουμηνικὸν Πατριάρχην, παρ' οὗ ἐξηρτῶντο αἱ Μητροπόλεις τῶν νέων χωρῶν τῆς Ἑλλάδος.

Μετὰ τοῦτο ἕκαστος τῶν Ἀρχιερέων διετύπωσε τὰς γνώμας αὐτοῦ, αἵτινες ἐν περιλήψει ἔχουσιν ὡς ἑξῆς: Ὁ Σεβ. Ἡλείας νὰ γίνῃ ἡ διόρθωσις τοῦ ἡμερολογίου μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου καὶ τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιῶν, ὁ δὲ λαὸς δὲν θὰ σκανδαλισθῆ. Ὁ Σεβ. Καρυστίας, ὅτι θὰ ἐπέλθῃ μὲν κλονισμὸς τις ἐκ τῆς μεταβολῆς, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ φοβηθῆ ἡ Ἱεραρχία, ἐν δὲ τῷ ποινῶ τῆς Μητροπόλεως Καρυστίας δὲν θὰ ἐπέλθῃ σκανδαλισμὸς ἢ διόρθωσις ὅμως δέον νὰ γίνῃ καὶ εἰς τὸ Πασχάλιον. Ὁ Σεβ. Τριφυλίας, ὅτι πολλοὶ ἤδη παρεξήγησαν τὴν μελετωμένην μεταβολὴν, καίτοι δὲν πρόκειται περὶ δογματικὸν ζήτημα: θεωρεῖ ἀπαραίτητον τὴν συνεννόησιν μετὰ τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου, τὴν διόρθωσιν δὲ καὶ τοῦ Πασχαλίου. Ὁ Σεβ. Κερκύρας Ἀθηναγόρας ἀποδέγεται τὴν προτεινεμένην μέσην λύσιν. Ὁ Σεβ. Χαλκίδος θεωρεῖ ἀπαραίτητον τὴν συνεννόησιν μετὰ τῶν Πα-

τριαρχείων. Ὁ Σεβ. Ἀκαρνανίας, ἡ μεταβολὴ ὡς πρὸς μὲν τὰς κινητὰς ἐορτὰς νὰ γίνῃ ἀπὸ κοινου μετὰ πάντων τῶν Πατριαρχείων, ὡς πρὸς δὲ τὰς ἀκινήτου μετὰ μόνου τοῦ Οἰκουμενικοῦ. Ὁ Σεβ. Κυθήρων νὰ γίνῃ ἡ μεταβολὴ ὑφ' ἑλθῆς τῆς Ἐκκλησίας ἢ τοῦλάχιστον τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου. Ὁ Σεβ. Κορινθίας ὅτι σκανδαλισμὸς ὑπάρχει ἐκ τῆς ὑπάρξεως δύο ἡμερολογίων ἢ διόρθωσις νὰ γίνῃ ἐκ συνεννόησεως μετὰ μόνου τοῦ Οἴκου. Πατριάρχου, χάριν. τῶν Μητροπόλεων τῶν νέων χωρῶν ὡσαύτως οἱ Σεβ. Γυθείου, Τρίκκης, Φθιώτιδος. Ὁ Σεβ. Παροναξίας νὰ γίνῃ ἡ διόρθωσις καὶ τοῦ Πασγαλίου. Ὁ Σεβ. Ἀρτης θεωρεῖ ἀπαραίτητον τὴν διόρθωσιν καὶ τοῦ Πασγαλίου, ἀλλὰ καὶ συγκατάθεσιν πάντων τῶν Πατριαρχείων. Ὁ Σεβ. Τρίκκης ὑπομνήσκει ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον Ἱερουσολύμων δὲν θὰ διαμαρτυρηθῇ ἂν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος προβῇ εἰς τὴν διόρθωσιν. ὁ δὲ Σεβ. Ἀρτης προστίθεισιν ὅτι ὁ μὲν Ἀλεξανδρείας δὲν μεταβάλλει γνώμην, ὁ δὲ Ἀντιοχείας δὲν θεωρεῖ κανονικὴν τὴν μεταβολὴν. Ὁ Σεβ. Καλαβρύτων Τιμόθεος λέγει ὅτι ὁ σκανδαλισμὸς προσέρχεται ἐκ τῆς ὑπάρξεως δύο ἡμερολογίων. ἀνάγκη νὰ ζητηθῇ ἡ συμφωνία μόνου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ὁ Σεβ. Θηβῶν λέγει ὅτι ὑπάρχουσι δύο τάξεις σκανδαλιζομένων, τῶν ἐπιστημόνων καὶ τοῦ ἀπλοῦ λαοῦ, θὰ κατωχωροῦτο δὲ ἡ μεταβολὴ ἂν ἀνεβάλλετο ἐπὶ ἐξάμηνον καὶ ἐζητεῖτο ἡ γνώμη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ὁ Σεβ. Ὑδρας φρονεῖ τὰ τοῦ Προέδρου, καλὴν δὲ κρίνει τὴν συνεννόησιν καὶ μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου σκανδαλισμὸς δὲν θὰ ἐπέλθῃ ἐν τῇ Μητροπόλει αὐτοῦ. Ὁ Σεβ. Ναυπακτίας ἐν σκάνδαλον βλέπει, τὴν ὑπαρξίν δύο ἡμερολογίων, θὰ ἠύχετο δὲ τὴν ἀμεσον ἐφαρμογὴν τῆς προταθείσης ὑπὸ τοῦ Προέδρου μέσης λύσεως. Ὁ Σεβ. Δημητριάδος ὅτι δὲν χωρεῖ δευτέρα γνώμη περὶ τοῦ ὅτι τὸ νέον ἡμερολόγιον εἶναι ἀνώτερον τοῦ παλαιοῦ φρονεῖ δὲ ὅτι δέον νὰ ἐφαρμοσθῇ καθ' ὃν τρόπον ὑπέδειξεν ὁ Σεβ. Κορινθίας, πλὴν νὰ ζητηθῇ ἡ γνώμη καὶ τῶν ἄλλων Πατριαρχείων, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ ποίμνιον αὐτῶν λυμαίνονται αἱ ξέναι προπαγάνδαι. Ὁ Σεβ. Λευκάδος ὅτι προαπαιτεῖται ἡ συνεννόησις μετὰ τῶν Πατριαρχείων. Ὁ Σεβ. Σύρου νὰ ζητηθῇ ἐκ τῶν ὑστέρων ἡ γνώμη τῶν Πατριαρχείων, διότι μὲ τὸ εἰσαχθὲν νέον πολιτικὸν ἡμερολόγιον ἐπῆλθε σύγχυσις, ἥτις δέον ν' ἀπαλειφθῇ. Ὁ Σεβ. Πατρῶν ὅτι ὁ λαὸς θὰ δεχθῇ τὴν μεταβολὴν ἂν συγκατατεθῇ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον. Ὁ Σεβ. Μαντινείας, εἰς ὃ ἐφθάσαμεν σημείον, μὲ τὴν σύγχυσιν ἐκ τοῦ πολιτικοῦ ἡμερολογίου, δέον νὰ συνταυτισθῶσι τὰ δύο ἡμερολόγια ἀπὸ τοῦδε νὰ ληφθῶσιν ἀποφάσεις καὶ διὰ τὰς κινητὰς καὶ διὰ τὰς ἀκινήτους ἐορτὰς καὶ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Φεβρουαρίου ν' ἀρχίσῃ ἡ ἐφαρμογὴ, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ θὰ συμφωνήσῃ τὸ Πατριαρχεῖον. Ὁ Σεβ. Ἀργολίδος, ὅτι ὁ λαὸς θὰ σκανδαλισθῇ ἂν γίνῃ ἡ μεταβολὴ ἄνευ συνεννόησεως μετὰ τοῦ Οἴκου. καὶ τῶν λοιπῶν Πατριαρχείων. Ὁ Σεβ. Μεσσηνίας λέγει ὅτι ἐν ταυτοχρόνως εἰσῆγετο τὸ νέον πολιτικὸν καὶ τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον ἐλιγώτερον θὰ ἦτο τὸ κακόν· σύγ-

χυσις ἐπῆλθεν ἐκ τῆς μονομεροῦς εἰσαγωγῆς. Ἐντεῦθεν τὸ σκάνδαλον. Οἱ χριστιανοὶ περιμένουσιν ἀνυπομόνως τὴν μεταβολὴν καὶ τὸν συνταυτισμὸν τῶν ἡμερολογίων. Καλὸν εἶναι νὰ ζητηθῇ ἡ συγκατάθεσις τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου καὶ νὰ γίνῃ ἡ ἐφαρμογὴ. Ὁ Σεβ. Λαρίσσης ὅτι μεγαλείτερον σκάνδαλον γίνεται ἐκ τῆς ἐκκρεμότητος ἂν ἐξασφαλισθῇ ἡ γνώμη τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου θὰ ἐκλείψῃ πᾶν σκάνδαλον. Ὁ Σεβ. Θεσσαλιώτιδος Εὐθύμιος τὰ αὐτὰ φρονεῖ, ὁ δὲ Φωκίδος Ἀμβρόσιος νὰ ζητηθῇ ἡ γνώμη τοῦ Πατριαρχείου μόνον ὡς πρὸς τὴν μεταβολὴν τοῦ Πασγαλίου τέλος ὁ Σεβ. Ζακύνθου φρονεῖ ὅτι εἶναι ὑπὲρ τοῦ συνταυτισμοῦ τῶν ἡμερολογίων, ἀλλὰ μετὰ προσεννόησιν μετὰ τῶν Πατριαρχείων.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνοπτικῶς ἐκτεθεισῶν γνωμῶν τῶν Ἱεραρχῶν προέκυψαν α) ὅτι πάντες συμφωνοῦσιν ὡς πρὸς τὴν διόρθωσιν τοῦ ἡμερολογίου καὶ τὸν συνταυτισμὸν αὐτοῦ μετὰ τοῦ πολιτικοῦ β) κατὰ πλειοψηφίαν ὅτι οὐδένα σκανδαλισμὸν θὰ προξενήσῃ ἡ μεταβολὴ γ) ὅτι δέον νὰ ζητηθῇ ἡ συγκατάθεσις τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου καὶ διὰ τὸ κύρος αὐτοῦ καὶ διὰ τὰς ἐν Ἑλλάδι Μητροπόλεις αὐτοῦ.

Ὁ Σεβ. Ναυπακτίας προέτεινε μετὰ τοῦτο ὅπως ὁ Μακ. Πρόεδρος συνεννοηθῇ διὰ τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου ἵνα συμφωνήσῃ διὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ ἡμερολογίου ἐν ταῖς νέαις χώραις, καὶ ἂν μὲν κατὰ τὴν ἐλιγώμερον διαμονὴν τῆς Ἱεραρχίας ἔλθῃ ἡ ἀπάντησις, ἀνακωλυθῇ αὐτῇ, ἄλλως παραρχεται τῷ Μακ. Πρόεδρῳ ἡ πληρεξουσιότης διὰ πᾶσαν περαιτέρω ἐνέργειαν. Ὁ Πρόεδρος ἐδήλωσεν ὅτι τὸ Οἰκουμ. Πατριαρχεῖον ἔχει ἐρωτηθῇ ἤδη σχετικῶς πρὸς τὰς νέας χώρας, εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ὡς πρὸς τὴν μεταβολὴν τοῦ ἡμερολογίου εἶναι σύμφωνοι αἱ Ἐκκλησίαι Ρουμανίας καὶ Σερβίας πρὸς τὸ Οἰκουμ. Πατριαρχεῖον, ἀλλὰ τὰ Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνατολῆς ζητοῦσι τὴν ἐπανεξέτασιν τοῦ ζητήματος ἐν νέᾳ κανονικῇ Συνόδῳ, διότι προσεβλήθη ὑπ' αὐτῶν ἡ κανονικότης τοῦ ἐν ΚΠόλει Πανορθόδοξου Συνεδρίου. Ἄν λοιπὸν συγκροτηθῇ Σύνοδος τις, ζητεῖ τὴν ἀδειαν τῆς Ἱεραρχίας ὅπως μεταβῇ καὶ παραστῇ εἰς αὐτὴν ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Ἱεραρχία ἐδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην διοφώνως. Ὁ δὲ Σεβ. Ἀρτης εἶπεν ὅτι ἀφοῦ κατ' ἀρχὴν ἀπεφασίσθη ἡ μεταβολὴ τοῦ ἡμερολογίου, δέον νὰ ἐκδοθῇ Ἐγκύκλιος, δι' ἧς νὰ γίνῃ τοῦτο γνωστὸν τῷ λαῷ. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἀπάντων ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος προέβη ὁμοφώνως εἰς τὴν ἀπόφασιν, καθ' ἣν «λαμβάνουσα μὲν ὑπ' ὄψιν τὴν ἐκ τῆς διαφορᾶς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου πρὸς τὸ ἐπικρατήσαν ἤδη πολιτικὸν ἡμερολόγιον προερχομένην σύγχυσιν παρὰ τῷ λαῷ καὶ τὴν ἐκ ταύτης θερησκευτικὴν βλάβην αὐτοῦ, ἀνταποκρινομένη δὲ εἰς τὴν πανταχόθεν ἐκδηλουμένην ἐπιθυμίαν, ἀποφασίζει ὅπως ἀφομοίωσῃ τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον πρὸς τὸ πολιτικὸν ὑπὸ τὸν ὄρον τῆς συμφωνίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ δι' ἄλλους μὲν λόγους, ἀλλὰ καὶ διότι ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Κράτει αἱ νέαις χώραις ἐξαρχῶνται ἐκκλησιαστικῶς ἐξ αὐτοῦ, ἀνατίθειαι δὲ

τῷ Μακαριωτάτῳ Προέδρῳ, ὅπως πρὸς τοῦτο συνεννοηθῆ μεθ' ὄλων τῶν Ἐκκλησιῶν, ἰδίᾳ δὲ τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου, ἢ μεθ' οὗ συμφωνία ἔσται ἀπαραίτητος»¹

Αἱ συζητήσεις τῆς Ἱεραρχίας ὑπῆρξαν σπουδαιόταται ἐκ πάσης ἀπόψεως, ἀπεδείχθη δὲ ἀπόλυτος ὁμοφωνία ὡς πρὸς τὴν ἀνάγκην τῆς προσαρμογῆς τοῦ ἑορτολογίου πρὸς τὸ νέον ἡμερολόγιον καὶ ὡς πρὸς τὴν συγκατάθεσιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἀναθεῖσα δὲ ἡ Ἱεραρχία εἰς αὐτὸ τὴν πρωτοβουλίαν τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος, ἤλπισεν ὅτι ἡδύνατο νὰ δοθῆ ἡ συγκατάθεσις αὐτοῦ καὶ νὰ γίνῃ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς περὶ ἡμερολογίου ἀποφάσεως παρούσης ἐτι αὐτῆς ἐν Ἀθήναις, ἄλλως παρεσχέθη πληρεξουσιότης εἰς τὸν Πρόεδρον διὰ πᾶσαν περαιτέρω ἐνέργειαν.

Παρὰ ταῦτα ὅμως ὁ Πρόεδρος, ἔχων ὑπ' ὄψιν τὰς ἐπιμόνους ἀπ' Ἀλεξανδρείας ἀπαιτήσεις περὶ συγκροτήσεως Συνόδου πρὸς ἐπανεξέτασιν τοῦ ζητήματος, ἐζήτησε τὴν πληρεξουσιότητα ὅπως ἀντιπροσωπεύσῃ ἐν αὐτῇ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος. Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο ἔγραψεν ὁ Πρόεδρος τὸ πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Γηγόριον ζ'. σχετικὸν γράμμα, ἀπὸ 21/3 Ἰανουαρίου 1924.

Ἐν αὐτῷ ὑπεδείκνυεν ὅτι παρίστατο ἀνάγκη μεταβολῆς τοῦ κρατούντος ἡμερολογίου καὶ δι' ἄλλους μὲν λόγους ἀλλὰ καὶ διότι δὲν καθίστατο δυνατὴ ἡ περὶ τῆς ἡμέρας τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα διάταξις τῆς Ἀ. Οἴκου. Συνόδου. Ἐν ἔτει 1924 τὸ Πάσχα συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν ταύτην ἔδει νὰ ἑορτασθῆ τῇ 22]10 Μαρίου, ἀλλὰ κατὰ τὸ κρατοῦν ἡμερολόγιον ἐμελλε νὰ ἑορτασθῆ ἓνα μῆνα καὶ πλέον βραδύτερον, ἦτοι τῇ 27]14 Ἀπριλίου. Ἐνεκα τοῦ προφανεστάτου τούτου σφάλματος καὶ ἔνεκα τῆς ὑπὸ τῶν διαφόρων ὀρθοδόξων Κρατῶν παραδοχῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου ἐθεωρήθη ἐπιβεβλημένη ἡ ἀνάγκη τῆς διορθώσεως τοῦ τῆς ἡμερολογίου καὶ τοῦ Πάσχα. Ἀλλὰ μὴ ἐπιτευχθείσης συμφωνίας πασῶν τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἀκατόρθωτος ἄχρι τοῦ νῦν ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀποφασισθείσης μεταβολῆς παρέμεινε, ἐπιτείνεται δὲ ἡ ἐκ τῆς ὑπάρξεως δύο ἡμερολογίων σύγχυσις παρὰ τῷ λαῷ. Διότι τὸ μὲν νέον ἡμερολόγιον κρατήσαν ἤδη καὶ ἐπιβληθὲν, διέπει τὸν τε πολιτικὸν καὶ κοινωνικὸν βίον, τὰς μυρίας αὐτοῦ θεραπεῦον ἀνάγκας, αἱ δὲ χριστιανικαὶ ἑορταί, μὴ τελοῦμεναι ἐν ταῖς καθωρισμέναις ἡμερομηνίαις, παραρῶνται, τὴν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀποξένωσιν τῶν ὀρθοδόξων λεληθότως συνεπαγόμεναι.

«Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διασκεψαμένη αὐτῆς περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἀπαραίτητον ἔκρινε τὴν χάριν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ προσαρμογὴν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πρὸς τὸ πολιτικὸν ἡμερολόγιον, ἐπειδὴ δὲ δυσεπίτευκτος ἔν γε τῷ παρόντι φαίνεται ἡ συμφωνία πασῶν τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, φρονεῖ ὅτι μετὰ τὴν ἀφομοίωσιν τῶν ἡμερολογίων καὶ μέχρι τῆς ἐπιτεύξεως τοιαύτης ποθητῆς συμφωνίας καὶ τῆς ὀριστικῆς διαρρυθμίσεως τοῦ Πάσχα, τὸ Πάσχα καὶ αἱ μετ' αὐτοῦ συνδεόμεναι ἑορταὶ δύνανται ἵνα ἐξακολουθήσωσι τελοῦμεναι κατὰ

1. Πρὸλ. «Ἐκκλησίαν» Α'. 1923-4, σ. 255.256.

τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον, ἐν ταῖς ἀντιστοίχοις ἡμέραις τοῦ πολιτικοῦ ἡμερολογίου. Οὕτω δὲ τὸ Πάσχα τοῦ 1924 συμπλήττειν κατὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον τῇ 14 Ἀπριλίου ἑορτασθήσεται τῇ 27 τοῦ αὐτοῦ μηνός. Καὶ τοῦτο ἵνα μηδεμίαν ἐν τῷ Πάσχα ἐπέλθῃ μεταβολὴ ὡς πρὸς τὰς κινήτας ἑορτάς, ἐκτὸς τῆς ὀνομασίας τῶν ἡμερομηνιῶν. Αἱ δὲ ἀκίνητοι ἑορταὶ ἐορτασθήσονται κατὰ τὸ νέον ἡμερολόγιον ἐν ταῖς καθωρισμέναις ἡμερομηνίαις τοῦ παλαιοῦ, ταῖς συνταυτισθησομέναις πρὸς τὰς τοῦ νέου ἡμερολογίου».

«Τὴν μέτρη ταύτην λύσιν, μέχρι τῆς ὀριστικῆς, προτείνουσα ἡ Ἱερά Σύνοδος παρακαλεῖ τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα ὅπως ἀποδέξῃται αὐτὴν ἢ καὶ τὴν ὀριστικὴν ὑποδείξῃ Αὐτῇ λύσιν τοῦ ζητήματος, ἣν ἀσμένως ἀποδεχθήσεται ἡ Ἱερά Σύνοδος. Οὐ διαφεύγει πάντως τῆς συνέσει τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος ἢ τε σπουδαιότης τοῦ ζητήματος καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς καθ' οἰονδήποτε τρόπον λύσεως αὐτοῦ. Καίτοι δὲ ἀπαραίτητον καὶ ἐπιβεβλημένην θεωροῦμεν τὴν μεταβολὴν τοῦ ἡμερολογίου, ὅμως ἀπαραίτητον ὡσαύτως καὶ ἐπιβεβλημένην κρίνομεν τὴν συμφωνίαν τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος, διὰ τε τὸ ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ μέγα κῦρος τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου καὶ διὰ τὴν ἐν τῷ θεοσώστῳ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος ὑπαρξίν Μητροπόλεων καὶ Ἐπισκοπῶν, ἔχουσῶν ἐτι τὴν ἀναφορὰν αὐτῶν πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον».

«Λυπηρὸν ὅτι οἱ λοιποὶ Πατριάρχαι τῆς Ἀνατολῆς, οὐδαμῶς ἀπεδέχθησαν τὴν μεταβολὴν τοῦ ἡμερολογίου, ὡς αὐτῇ ἰδίως προϋτάτη ὑπὸ τοῦ ἐν ΚΠόλει συνελθόντος Πανορθοδόξου Συνεδρίου, ἀλλὰ πεποιθήμεν, ὅτι, μετὰ τὴν θείαν συνάσει γενομένην ἔκλογὴν τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος, τῇ ἐνεργείᾳ Αὐτῆς εὐχεροεστέρα ἀποβήσεται ἡ ἐπίτευξις τῆς συμφωνίας τῶν Πατριαρχῶν. Ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ ἐν νέᾳ διασκέψει ἀντιπροσώπων πασῶν τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν δύναται ἵνα ἐξετασθῇ τὸ σοβαρώτατον τοῦτο ζήτημα καὶ τῆς δεούσης τύχῃ λύσεως. Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος θεομὴν ὑποβάλλουσα παράκλησιν πρὸς τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα ὅπως σπουδαίως μεριμνήσῃ περὶ τοῦ ἡμερολογίου, ἀπεκδέχεται εἴτε τὴν συμφωνίαν πρὸς τὴν προταθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς λύσιν, εἴτε νέαν ἐνέργειαν πρὸς ὀριστικωτέραν διευθέτησιν τοῦ συβουροῦ τούτου ζητήματος».

Ταῦτα ἔγραψεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν πρὸς τὸν νέον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, διαβιδάζων τὴν πρότασιν τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην προτείνεται μὲν ἡ μέση λύσις τοῦ ζητήματος, ἀλλὰ διὰ λόγους ὀρισμένους, ἦτοι διὰ τὴν μὴ ἐπιτευχθεῖσαν συμφωνίαν πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἀλλὰ συνυπεδεικνύετο εἰς τὸν προκαθήμενον τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ὅτι αὐτός, ἐπικοινωνῶν ἤδη πρὸς τοὺς λοιποὺς Πατριάρχας καὶ ἀναγνωρίζομενος ὑπ' αὐτῶν, ἡδύνατο διὰ νέον ἐνεργεῖν νὰ ἐπιληφθῆ τῆς ριζικωτέρας διευθετήσεως τοῦ ζητήματος, συγκαλῶν ἐν ἀνάγκῃ καὶ νέαν διάσκεψιν ἀντιπροσώπων ἀπασῶν τῶν

Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ἐπομένως τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀφίετο, ὡς ἤρμοζε, τελείως ἐλεύθερον νὰ κανονίσῃ τὸ ζήτημα κατὰ τὴν ἑαυτοῦ πεφωτισμένην κρίσιν. Ἐμελλε δὲ ταῦτοχρόνως ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν νὰ προβῇ εἰς σχετικὰ διαβήματα καὶ παρὰ ταῖς λοιπὰς Ἐκκλησίας μετὰ τὴν ἐκδήλωσιν τοῦ φρονήματος καὶ τῶν σχετικῶν ἐνεργειῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

**η) Ὁριστικὴ ἀπόφασις τῆς Μ. Ἐκκλησίας
περὶ διορθώσεως τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου.**

Σημειωτέον ὅτι ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατώρθωσε τότε νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, καθ' ὃν ἀνέλαβεν αὕτη τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας, καταργηθείσης τῆς ὀλιγομελοῦς διαρκοῦς Συνόδου. Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας συνήρχετο ἀπαξ τοῦ ἔτους εἰς συνέλευσιν. Παρέμεινε δὲ μόνος ἀντιπρόσωπος αὐτῆς ὁ Πρόεδρος αὐτῆς Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, ὅστις ἐμελλε νὰ ἐφαρμοσῇ καὶ τὰς περὶ ἡμερολογίου ἀποφάσεις αὐτῆς.

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον εὐρὸν λίαν ὀρθῶν καὶ σκόπιμον τὴν προταθείσαν μέσῃν λύσιν, προέβη εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς διορθώσεως τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου διὰ τῆς ἄρσεως τῆς διαφορᾶς τῶν 13 ἡμερῶν καὶ τῆς εἰς τὸ νέον διορθωμένον ἡμερολόγιον πρόσαρμογῆς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἑορτολογίου, ἀνευ μετακινήσεως ἢ οἰασθήποτε μεταβολῆς τοῦ Πασχαλίου. Μὴ προδῶν εἰς προηγουμένας ἐνεργείας καὶ συνεννοήσεις, ἤλπισε πάντως ὅτι πᾶσαι αἱ Ἐκκλησίαι ἐμελλόν ἴν' ἀποδεχθῶσι λύσιν τοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος, μὴ θίγουσιν τὸ Πασχάλιον.

Δι' ἐγγράφου αὐτοῦ ἀπὸ 28 Ἰανουαρίου 1924 ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Γρηγόριος ζ' πρὸς πάσας τὰς Αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ ἰδίᾳ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἀνεκοίνου ὅτι «ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἐμερίμνησεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς περὶ τῆς ὅσον οἷόν τε ταχείας διευθετήσεως τοῦ ζητήματος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου, χάριν τοῦ γενικοῦ συμφέροντος τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ Λαῶν, μετὰ τὴν ὑπὸ πάντων σχεδὸν τῶν ὀρθοδόξων Κρατῶν παραδοχὴν ἐν ταῖς πολιτικαῖς καὶ κοινωνικαῖς σχέσεσι τοῦ ἐν χρήσει παρὰ τοῖς λοιποῖς ἡπολιτισμένοις λαοῖς νέου ἡμερολογίου, διὰ τὴν ἐπείγουσαν δὲ ἀνάγκην συνήρχησε μὲν ἐν τῷ Πανορθοδόξῳ Συνεδρίῳ ὑπὲρ τῆς πρόσαρμογῆς καὶ τοῦ ἑορτολογίου πρὸς τὸ ἀποδεκτὸν γενόμενον νέον ἡμερολόγιον, ἀπεδέξατο δὲ καὶ ἐπεκύρωσε, ὅσον γε ἀφεώρα εἰς αὐτὴν, διὰ τακτικῆς συνοδικῆς ἀποφάσεως τὴν γνώμην καὶ πρότασιν τοῦ Συνεδρίου». Μετὰ τοῦτο «ἐνήργησεν ἐγκαίρως καὶ ὅ,τι ἦν ἀνατεθειμένον αὐτῇ πρὸς ταχεῖαν ὑπὸ πασῶν τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν γνῶσιν τῶν ἀποφάσεων τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου καὶ δήλωσιν τῆς ἐπισήμου γνώμης καὶ αὐτῶν διὰ τὴν ἐν συμφωνίᾳ ἀπὸ κοινού καὶ σύγχρονον ἐφαρμογὴν τοῦ νέου ἡμερολογίου. Δυστυχῶς ἡ ὀρισθεῖσα ἑναρξίς τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου κατὰ τὴν α' Ὀκτωβρίου παρελθόντος ἔτους ἀπεδείχθη ἐκ τῶν πραγμάτων ἀνεπίτευκτος διὰ τὴν μὴ ἀποπεράτωσιν

κατὰ τὸ μεταξὺ διάστημα ἐν πάσαις ταῖς ἀδελφαῖς Ἐκκλησίαις τῆς σχετικῆς πρὸς τὸ ζήτημα διασκέψεως καὶ ἀποφάσεως ἢ καὶ διὰ τὴν μὴ ὑπὸ πάντων ἀποδοχὴν τῶν ἀποφάσεων τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου».

«Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἐπὶ μακρὸν εἰσέτι παράτασις τῆς νῦν ἀνωμαλίας, τῆς χρήσεως, δηλοῦν, δύο ταῦτοχρόνως ἡμερολογίων παρὰ τοῖς ὀρθοδόξοις λαοῖς ἐκτὸς τῶν ἐν ταῖς κοινωνικαῖς σχέσεσιν ἀξαναομένων ὁσημέραι δυσχερειῶν, πολλὴν ἀναμφιδόλως καὶ τὴν θρησκευτικὴν καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ζημίαν συνεπάγεται καὶ ἀπειλεῖ, ἡ Μετριοτήτης ἡμῶν μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἀγίας καὶ Ἱεράς Συνόδου, σπουδαίως καὶ αὐθὺς ἐπὶ τοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος διασκεψάμενοι καὶ εἰς τὸ δυνατόν ἐν τῇ παρουσίᾳ τῶν πραγμάτων καταστάσει ἀφορῶντες, πρῶτον μὲν ἐγγνωμένον ἀποδέξασθαι τὴν ὑπὸ τῆς ἀδελφῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰσηγουμένην γνώμην περὶ ἀποδοχῆς τὸ γε νῦν τῆς ἀναφερομένης μέσης λύσεως, ἥτοι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου διὰ πάσας τὰς ἀκινήτους ἑορτάς τοῦ ὀρθοδόξου ἑορτολογίου, πλην τοῦ Πάσχα καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ συνδεδεμένων κινητῶν ἑορτῶν, μέχρι τῆς ὀριστικῆς ἀπὸ κοινῆς γνώμης καὶ ἀποφάσεως διευθετήσεως καὶ τοῦ ζητήματος τοῦ Πασχαλίου, εἴτα δὲ καὶ εἰς τὴν ταχίστην ἐκτέλεσιν διὰ τὴν ἐπείγουσαν ἤδη πολλαχῶς ἀνάγκην συντελοῦντες, προήχθημεν ὀρίσαι καὶ προτεινομεν πρὸς ἀποδοχὴν ὡς ἡμέραν κοινῆς ὑπὸ πασῶν τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν ἐφαρμογῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου τὴν δεκάτην τοῦ μηνὸς Μαρτίου τοῦ ἀρξαμένου ἀκριβῶς ἔτους, εἰσηγούμενοι, ὅπως αὕτη ἐν πάσαις ταῖς ἀδελφαῖς ὀρθοδόξοις Ἐκκλησίαις λεγισθῆ καὶ ὀνομασθῆ καὶ ἑορτασθῆ ὡς κγ' Μαρτίου τοῦ ἡμετέρου ἑορτολογίου, τῶν μεταξὺ τῆς ι' καὶ κγ' ἀκινήτων ἑορτῶν διὰ τὸ παρὸν ἔτος ἑορταζομένων κατὰ τὰ ἐν ταῖς ἀποφάσεσι τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου ὑποδεικνυόμενα».

«Προκειμένου δὲ περὶ τοῦ Ἁγίου Πάσχα καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ συνδεδεμένων κινητῶν ἑορτῶν, αὗται μέχρι τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ σημείου τούτου διαρρυθμίσεως ἐνεκρίναμεν καὶ ἡμεῖς, ἵνα φυλάττωσι τὸ γε νῦν τὴν κατὰ τὸ ἄχρι τοῦδε Πασχάλιον θέσιν αὐτῶν ἐν τῷ ἑορτολογίῳ, ἀπλῶς ἀξαναομένων κατὰ 13 τῶν ἡμερομηνιῶν κατὰ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον τῶν ὑπολειπομένων ἡμερῶν τοῦ ἑορτασμοῦ αὐτῶν καὶ σημειομένων τοιοιτοτρόπως καὶ τῶν κινητῶν ἑορτῶν κατὰ τὸ νέον ἡμερολόγιον πρὸς προφυλακὴν ἀπὸ τῆς συγχύσεως»¹.

Αὕτη ὑπῆρξεν ἡ ἀπόφασις τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ ἡμερολογίου. Ἐν τέλει τοῦ γράμματος παρεκαλεῖτο ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχοῦ ὅπως ὡς τάχιστα γνωρίσῃ αὐτῷ διὰ τηλεγραφήματος «τὴν γνώμην καὶ τὴν τελειωτικὴν συναινέσιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς ἑναρξιν τῆς ἐφαρμογῆς ἀπὸ τῆς ι' τοῦ προσεχοῦς Μαρτίου, οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ εἴ ποῦ νομίζει πρῶτοφορον ἐνεργήσῃ, ἵνα καὶ ὑπὸ ἄλλων ἀδελ-

1. «Ἐκκλησία» Α, 1924, σ. 363,4.

φῶν Ἐκκλησιῶν ὁμοία ἐξενεχθῆ ἀπόφασις καὶ ταχέως φθάσῃ ἢ ἀναγκαία δήλωσις τῆς συναινεσεως αὐτῶν»¹.

Ταυτοχρόνως σχεδὸν ἐλήφθη ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν τὸ ἀπὸ 18]31 Ἰανουαρίου γράμμα τοῦ Πατριάρχου Σερβίας Δημητρίου, δι' οὗ οὗτος, μὴ λαθῶν εἰσέτι γνῶσιν τῶν νέων ἀποφάσεων τῆς Ἐκκλησίας ΚΠόλεως, ἐπληροφῶρει ἔτι ἡ Σερβικὴ Ἱερά Σύνοδος ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 11)24 Δεκεμβρίου 1923 ἔλαβε γνῶσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐν ΚΠόλει συνεληθόντος πανορθόδοξου συνεδρίου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἡμερολογίου. Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγκωσιν πάντων τῶν σχετικῶν ἐγγράφων, ἔλεγεν ὁ Πατριάρχης, ἡ καθ' ἡμᾶς Ἱερά Σύνοδος κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ ἀπόφασις περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου εἶναι λίαν λυσιτελεῖς καὶ ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἐνεστώσας ἀνάγκας τῆς τε ἡμετέρας καὶ πασῶν τῶν ἄλλων ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐν τῷ συνεδρίῳ ἐκείνῳ δὲν ἀντεπροσωπεύοντο ἅπασαι αἱ ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι καὶ μεταξὺ ἄλλων οὐδὲ τὰ ἐν τῇ Ὀρθοδοξίᾳ λίαν σημαίνοντα Ἀνατολικά Πατριαρχεῖα, τοῦτου δ' ἕνεκα τὸ συνέδριον ἐγνωμάτευσεν ἵνα αἱ Ἐκκλησίαι αὐταί, αἱ μὴ ἀντιπροσωπευθεῖσαι, ὡς καὶ ἔσαι εἶχον ἀντιπροσώπους δηλώσωσι συμπληρωματικῶς ἐὰν ἀποδέχονται καὶ κατὰ πόσον ἀποδέχονται τὴν περὶ μεταρρυθμίσεως ἀπόφασιν τοῦ συνεδρίου, ἡ καθ' ἡμᾶς Ἱερά Σύνοδος τῶν ἀρχιερέων ἀπεφάσισε: «**νὰ πληροφορηθῇ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως, ὅτι ἡ ὀρθόδοξος Σερβικὴ Ἐκκλησία ἀποδέχεται τὴν ἀπόφασιν ταύτην τοῦ συνεδρίου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου, ἐκφράζουσα συνάμα καὶ τὴν γνώμην δι' ἣς ἀπόφασις αὕτη, ἣτοι ἡ μεταρρυθμίσις τοῦ ἡμερολογίου, πρέπει νὰ εφαρμοσθῇ συγχρόνως εἰς ὅλας τὰς ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, καὶ τοῦτο ἐν βραχυτάτῳ χρονικῷ διαστήματι**». Νομίζομεν ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ὑποδείξωμεν τῇ Ἰμετέρᾳ Μακαριότητι τὴν μεγίστην σπουδαιότητα, ἡ ὁποία θὰ προκύψῃ ἐκ τῆς διορθώσεως τοῦ ἡδὴ ἐν χρήσει καὶ κατὰ τὰ τελευταῖα δεδομένα τῆς ἐπιστήμης λελανθασμένου ὑπολογισμοῦ. Διὰ τῆς μεταρρυθμίσεως ταύτης ὄχι μόνον ἐπιτυγχάνεται ἀπολύτως συνταυτίσις τοῦ νέου ἡμερολογίου μετὰ τοῦ ἀστρονομικοῦ τοιούτου, (τούτου δ' ἕνεκα καὶ ἑτερόδοξοι ὁμολογία, αἵτινες νῦν ποιοῦνται χρῆσιν τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου, θὰ ἀναγκασθῶσι σὺν τῷ χρόνῳ νὰ παραδεχθῶσι τὴν μεταρρυθμίσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως), ἀλλὰ προσέτι αὕτη θὰ ἔχῃ μεγίστην σπουδαιότητα καὶ διὰ τὴν βιομηχανίαν καὶ ἐν γένει τὴν παραγωγὴν χώρας ἐχοῦσης πληθυσμὸν συνιστάμενον ἐκ διαφόρων χριστιανικῶν διδασκαλιῶν, ὡς εἶναι ἡ ἡμετέρα χώρα. Καὶ τούτου ἕνεκα τὸ Κράτος ἡμῶν ἔτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1914 ἠναγκάσθη νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν ἐπίσημον χρῆσιν τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον, τοῦ ὁποίου γίνεται χρῆσις ὄχι μόνον εἰς ὅλα τὰ κυβερνητικὰ γραφεῖα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ σχο-

1. Αὐτόθι, σ. 364.

λεῖα καὶ εἰς τοὺς δήμους καὶ τὰ ἐμπορικὰ καὶ ἄλλα ἱδρύματα· οὕτω ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν πανταχοῦ, ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας, ἐκυριάρχησε τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον. Εἶναι ἐπομένως παρ' ἡμῶν ἀπόλυτος ἀνάγκη, ἵνα καὶ ἡ Ἐκκλησία ἕνεκα τῆς πνευματικῆς αὐτῆς ἀποστολῆς ἔσῃ τὸ δυνατόν ταχύτερον ἐφαρμώσῃ τὸ παρὰ τοῦ συνεδρίου Κωνσταντινουπόλεως μεταρρυθμισθὲν ἡμερολόγιον. Ἐπερ, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς καθ' ἡμᾶς συνόδου θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἀποδεκτὸν παρ' ὅλων τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν συγχρόνως.»

«Ἐχοντες ἔθεν ὑπ' ὄψει τὴν ὠφέλειαν, ἣτις θὰ προέλθῃ καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν Σερβικὴν ὀρθόδοξον, ὡς καὶ εἰς πάσας τὰς ἄλλας ἀδελφὰς Ἐκκλησίας, ἐκ τοῦ μεταρρυθμισθέντος ἡμερολογίου, ἔτι δὲ καὶ τὴν μεγάλην οἰκονομικὴν σημασίαν, ἡ ὁποία θὰ προκύψῃ διὰ τὸ ποίμνιον αὐτῶν, εἴμεθα τῆς γνώμης ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ πλέον ἢ παραδοχὴ τοῦ ἡμερολογίου τούτου.»

«**Καίτοι ἐκάστη Ὀρθόδοξος Ἀυτοκέφαλος Ἐκκλησία δύναται νὰ εἰσαγάγῃ κεχωρισμένως τὴν μεταρρυθμίσιν ταύτην ἀνευ φόβου δι' οὗτω ποιούσα, δύναται νὰ προσκρούσῃ εἰς τὰ δόγματα καὶ τοὺς κανόνας τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, οὐδὲν ἦτιον ἢ Ἁγία Ἐκκλησία τῆς Σερβίας ἐκφράζει τὴν ἐπιθυμίαν, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, ἵνα ἡ μεταρρυθμίσις αὕτη εἰσαχθῇ κατόπιν κοινῆς ἀδελφικῆς συνεννοήσεως εἰς ἅπασας τὰς ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας συγχρόνως. Οὕτω ποιοῦσα ἡ Ἁγία ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀποδεικνύει, ὅτι ἐννοεῖ τὰς ἀνάγκας τοῦ ποιμνίου, τῆς καὶ ὅτι παρέχει αὐτῷ πᾶσαν συνδρομὴν εἰς τὰς παρούσας ἀνάγκας τοῦ βίου του. Ἐπι δὲ προσαυξάνει καὶ τὸ γόητρον αὐτῆς τόσον μεταξὺ τοῦ ἰδίου αὐτῆς ποιμνίου, ὅσον καὶ μεταξὺ τῶν λοιπῶν χριστιανῶν καὶ ἀκόμη μεταξὺ καὶ τῶν μὴ χριστιανῶν, τῶν ὁποίων μέγας εἶναι ὁ ἀριθμὸς ἐν τῷ ἡμετέρῳ Κράτει**»

«Μὴ ἔχοντες πρὸς τὸ παρὸν ἐκτὸς τῆς ἀμοιβαίας ἀλληλογραφίας ἕτερα μέσα, πρὸς συνεννόησιν, παρακαλοῦμεν τὴν Ἰμετέραν Μακαριότητα ὅπως εὐαρεστουμένη φέρῃ εἰς γνῶσιν τῆς ἡμετέρας Ἱεράς Συνόδου τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεράς Συνόδου τῆς ὀρθοδόξου Σερβικῆς Ἐκκλησίας, ἣτις ἀνέθεσεν ἡμῖν νὰ σᾶς γνωστοποιήσωμεν τὴν ἀπόφασιν ταύτην καὶ νὰ σᾶς παρακαλέσωμεν νὰ φέρητε εἰς γνῶσιν ἡμῶν τὴν σχετικὴν ἀπόφασιν τῆς ἡμετέρας Ἱεράς Συνόδου.»

«Συγχρόνως δὲ παρακαλοῦμεν Ἰμᾶς νὰ μᾶς δηλώσητε τὴν γνώμην σας περὶ τοῦ πότε καὶ κατὰ ποῖον ἔτος θὰ ἔπρεπε νὰ εἰσαχθῇ ἡ μεταβολὴ αὕτη τοῦ ἡμερολογίου»¹.

Παρεθέσαμεν σχεδὸν ὁλόκληρον τὸ γράμμα τοῦ μακαρίτου Πατριάρχου Σερβίας Δημητρίου, ἀποσταλὲν πρὸς πάσας τὰς ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, ἐξ οὗ καταφαίνεται ὅτι καὶ ἡ Σερβικὴ Ἐκκλησία ἐκρίνεν

1. Αὐτόθι, σ. 364—6. Ἐπὶ τὸ γράμμα τοῦ Σέρβου Πατριάρχου ἐστάλη πρὸς τοὺς προέδρους πασῶν τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Πρὸβλ. ἐφημ. «*Εὐσευθερία*» Δευκασίας Κῦπρου, 1 Μαρτίου 1924.

δρθὰς καὶ λυσιτελεῖς τὰς περὶ διορθώσεως τοῦ ἡμερολογίου ἀποφάσεις τοῦ πανορθοδόξου Συνεδρίου καὶ ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς ἐνεστῶσας ἀνάγκας τῶν Ὀρθοδόξων Ἀυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν. Διὰ τῆς γενομένης διορθώσεως τοῦ ἡμερολογίου οὐ μόνον ἐπιτυγχάνεται ἀπολύτως συνταύτισις αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἀστρονομικοῦ, ἀλλ' ἐπέρχεται καὶ μεγάλη οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ ὠφέλεια εἰς χώραν ἔχουσαν πληθυσμὸν συνιστάμενον ἐκ διαφόρων θρησκευτικῶν διδασκαλιῶν. Εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ἐν τῇ Νοτιοσλαβία ὑπαρχουσιν ἑκατομύρια λατίνων τὸ δόγμα, ἑκατοὶ Δαμαρτυρόμενοι καὶ ὑπὲρ τὸ ἐν καὶ ἡμῶν ἑκατομύριον Μουσουλμάνων. Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους ὁ Σέρβος Πατριάρχης ἐθεώρει ἀπολύτως ἀναγκαίαν τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀποφάσεων τοῦ ἐν ΚΠόλει Συνεδρίου ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον. Καὶ ἀνεγνώριζε μὲν δικαίωμα πάσης ἐπὶ μέρους Ἀυτοκεφάλου Ἐκκλησίας τὸ νὰ εἰσαγάγῃ κεχωρισμένως τὴν μεταρρυθμίσειν τοῦ ἡμερολογίου ἄνευ φόβου ὅτι οὕτω ποιοῦσα δύναται νὰ προσκρούσῃ εἰς τὰ δόγματα καὶ τοὺς κανόνας τῆς Ἐκκλησίας, ἐφρῶναι ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀποδεχομένη τὴν γενομένην μεταρρυθμίσειν τοῦ ἡμερολογίου ἀποδεικνύει ὅτι ἐννοεῖ τὰς ἀνάγκας τοῦ ποιμνίου τῆς καὶ ὅτι παρέχει εἰς αὐτὸ πᾶσαν συνδρομὴν εἰς τὰς παρούσας ἀνάγκας τοῦ θείου, τοιαύτη δ' ἐνέργεια τῆς Ἐκκλησίας προσαυξάνει τὸ γόητρον αὐτῆς καὶ μετὰ τοῦ ἰδίου ποιμνίου καὶ ἐναντι τῶν λοιπῶν χριστιανῶν καὶ τῶν ἑτεροθρήσκων ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦ πανορθοδόξου Συνεδρίου δὲν μετέσχον τὰ Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνατολῆς, ἡ Ἐκκλησία τῆς Σερβίας ἐξέφραξε τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως ἡ μεταβολὴ τοῦ ἡμερολογίου εἰσαχθῇ ταυτοχρόνως εἰς ἀπάσας τὰς Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας.

Τοῦτο ἐπεδιώχθη ἀπὸ τῆς πρώτης σιγμῆς ὑπὸ τοῦ πρωτοστατούντος ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τοῦτο δὲ καὶ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλὰ, δυστυχῶς, δὲν καθίστατο δυνατὴ ἡ συναίνεσις τοῦ Πατριαρχείου τῆς Ἀλεξανδρείας. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν δὲν εἶχεν ἀποβάλλει εἰσέτι πᾶσαν ἐλπίδα. Διὰ τοῦτο ἐνῶ ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Γρηγόριος ζ' διὰ τοῦ ἀνωτέρω ἀπὸ 28 Ἰανουαρίου γράμματός, ἐζήτη, ὡς εἶδομεν, τηλεγραφικῶς τὴν συγκατάθεσιν πασῶν τῶν Ἀυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ἐπομένως καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὴν ληφθεῖσαν ἤδη ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου ἀπόφασιν, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν δὲν ἔσπευσε νὰ δηλώσῃ, συμφώνως τῇ ἀπόφασιν τῆς Ἱεραρχίας, τὴν συγκατάθεσιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διότι ἀνέμενε πάντοτε ἢ τὴν συμφωνίαν τῶν Πατριαρχῶν ἢ τὴν πρόσκλησιν εἰς νέαν μετ' αὐτῶν Συνοδικὴν διάσκεψιν, μόλις δὲ μετὰ πάροδον δύο ἐβδομάδων ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ γράμματός τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ἦτοι τῇ 14 Φεβρουαρίου 1924, ἀπήντησε καταφατικῶς, παρακαλέσας τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην ὅπως διαβιβάσῃ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἐν ταῖς νέαις χώραις τῆς Ἑλλάδος Ἱεράρχας.

Ἄλλ' ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου, μαθὼν ὅτι ὁ Ἀλεξανδρείας ἀρνητικῶς ἀπήντησε πρὸς τὸν Οἰκουμε-

νικὸν Πατριάρχην, προέτεινεν ὅπως πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διορθώσεως τοῦ ἡμερολογίου συνέλθῃ Πανορθόδοξος Σύνοδος ἐν Ἱεροσολύμοις. Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Γρηγόριος ζ' διὰ μακρῶν ἀπαντήσεως ἐτόνιζεν :

α') Ὅτι ἡ διαρρυθμίσις τοῦ ἡμερολογίου οὐδαμῶς θίγει τὰ δόγματα καὶ τοὺς θεμελιώδεις κανόνας τῆς Ἁγίας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἡμῶν, β') ὅτι αὕτη, γενομένη ὡς ἀπεφασίσθη, οὐκ ἔστι τροποποιήσις τις ἀντιβαίνουσα, ἀλλὰ τὸν ἀντίον ἐπάνοδος εἰς τὸ ὑπὸ τῆς διατάξεως τῆς Ἁγίας Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐρισθὲν ἡμῖν καθεστῶς, γ') ὅτι ἡ διαρρυθμίσις αὕτη ἐθεωρήθη ἤδη ἐπείγουσα ὑπὸ τῆς πλειονότητος τῶν Ὀρθοδόξων Ἀυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, δ') ὅτι ἡ ἀδελφῆ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐδήλωσεν ἤδη ἡμῖν ἀπαντητικῶς ὅτι ἀφεύκτως ἀπὸ τῆς 10ης προσεχούσης μηνὸς προθήσεται, συνῶδᾳ τῇ προτάσει ἡμῶν, εἰς τὴν προσαρμογὴν καὶ τοῦ ἑορτολογίου πρὸς τὸ ἐν Ἑλλάδι πολιτικῶς ἐφαρμοζόμενον ἤδη νέον ἡμερολόγιον, ε') ὅτι αἱ ἀδελφαὶ Ἐκκλησίαι τῆς Σερβίας καὶ Ρουμανίας, καίνοι εἰσέτι οὐκ ἀπήντησαν εἰς τὴν τελευταίαν πρότασιν ἡμῶν, ὅμως ἀπέστειλαν ἡμῖν τὰς ληφθεῖσας ἤδη ἐπὶ τοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος τῶν οικείων Γενικῶν Συνόδων τῆς Ἱεραρχίας ἀποφάσεις, καθ' ἃς ἀπεριφράστως γίνεται ἀποδεκτὴ ἀπὸ τοῦδε ἄνευ Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἢ τοῦ ἡμερολογίου τροποποιήσις, **προτείνεται δὲ ὑπὸ μὲν τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας ἡ ἐπίσπευσις ὡς οἷόν τε τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐφαρμογῆς ἀπὸ κοινῆς συνεννόησεως, ὑπὸ δὲ τῆς Ρουμανικῆς καὶ ἰσχυρῶς ὡς ἡμέρα ἐνάρξεως προτείνεται ἡ 1 Ὀκτωβρίου τοῦ ἐνεστώτος ἔτους 1924,** στ) ὅτι ἐν ἄλλαις Ὀρθοδόξοις Ἐκκλησίαις (τῇ ἐν Ρωσίᾳ καὶ Φιλανδίᾳ) καὶ ἐφαρμόζεται ἤδη ἡ περὶ τοῦ ἡμερολογίου προταθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου μεταρρυθμίσις, ζ') ὅτι οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων ἢ μὴ ἄμεσος ἐφαρμογὴ καὶ ἡ ἀναμονὴ τῆς ἀβεβαίου συγκαλήσεως Οἰκουμενικῆς ἢ Πανορθοδόξου Συνόδου ἐγκυμονεῖ κινδύνους διὰ τὸ ὀρθόδοξον πλήρωμα, ἀπειλεῖ δὲ ἐπνευγεῖν ἤδη διάστασιν ἐν τῇ πράξει μετὰ τῶν οικειοτάτων αὐτῶν ἔγνωμεν ὅθεν διὰ ταῦτα πάντα ὁμοφώνως καὶ ἀπεφασίσαμεν καὶ ὠρίσαμεν ὅπως συμφώνως πρὸς τὴν τελευταίαν πρότασιν ἡμῶν καὶ ὁ καθ' ἡμᾶς Ἀγιώτατος Πατριαρχικὸς Οἰκουμενικὸς Θρόνος ἐφαρμόσῃ ἀφεύκτως ἀπὸ τῆς 10ης προσεχούσης Μαρτίου ἐν ἀπόσῃ αὐτοῦ τῇ περιοχῇ καὶ εἰς τὸ ἑορτολόγιον τὸ νέον ἡμερολόγιον, πλὴν τῶν τοῦ Πασχαλίου ἑορτῶν τὸ γε νῦν.

«Μέλλομεν δηλοῦν λογισασθαι καὶ ἐορτάσειν τὴν 10ην προσεχούσης Μαρτίου ὡς τὴν 23ην Μαρτίου τοῦ ὀρθοδόξου ἑορτολογίου, τοῦ ἑορτασμοῦ τῶν ἐν τῷ μετὰ τὸ ἀπὸ τῆς 10ης μέχρι τῆς 22ας Μαρτίου ἑορτῶν ἐξοικονομηθησομένων κατὰ τὰς τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου ὑποδείξεις. Ὅσον δὲ περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα καὶ τῶν μετ' αὐτῆς συνδεομένων κινήτων ἑορτῶν, αὐτὰ τὸ γε νῦν μέλλουσιν ἐορτάζεσθαι κατὰ τὸ παλαιὸν ἡμερολογιακὸν καθεστῶς, ἀλλασσομένης μόνον τῆς ὀνομασίας τῶν ἡμερομηνιῶν, ἦτοι τῆς 14ης Ἀπριλίου, ὅφ' ἦν σημειοῦται κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἐν τῷ

ἡμερολογίῳ τὸ ὀρθόδοξον Πάσχα, ὀνομαζομένης κατὰ τὸ νέον ἡμερολόγιον 27ης Ἀπριλίου καὶ οὕτω καθεξῆς γινομένου καὶ ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς κινήτας ἐορτάς¹.

Ταῦτα μαρτυροῦσι τὰς σκέψεις ὑφ' ὧν ὀρμηθεὶς ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἀπεφάσισεν ὅπως τερματίσει τὴν ἐκκρεμότητα τοῦ ζητήματος. Δύο ἡμέρας μετὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην τηλεγραφήματος, ἤτοι τῆς 16)29 Φεβρουαρίου, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, τηλεγραφήσας πρὸς τὸν Ἀλεξανδρείας Φώτιον, ἐπιμένοντα εἰς τὴν σύγκλησιν Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἔλεγεν ὅτι καθίστατο ἀδύνατος ἡ ἄμεσος σύγκλησις Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἐνῶ ἐπεσπεύδεται ἡ διόρθωσις τοῦ ἡμερολογίου χάριν ἐκατομμυρίων ὀρθοδόξων λαῶν, ὅθεν θερμότερα παρεκάλει αὐτὸν ἵνα δεχθῆ τὴν πρότασιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου περὶ συνταυτισμοῦ τῶν ἡμερομηνιῶν διὰ τῆς ἀπαλείψεως 13 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς 10ης ἐπιόντος Μαρτίου, ἄνευ οἰασθήποτε μεταβολῆς τοῦ Πασχαλίου, μόνης ταύτης παραπεμφθησομένης εἰς Οἰκουμενικὴν Σύνοδον. Τηλεγραφικῶς ὡσαύτως² εἰδοποιεῖ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ τὰς λοιπὰς Ἀυτοκεφάλους Ἐκκλησίας ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀποδέχεται τὴν πρότασιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἀπαντήσας ἐκ νέου ἐπανάλαβε τὴν πρότασιν περὶ συγχλήσεως Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὁ δὲ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου ἀνεκοίνου τηλεγράφημα αὐτοῦ πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν περὶ παρομοίας προτάσεως. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἔχων ἤδη, ὡς εἶπομεν, σχετικὴν ἀπόφασιν τῆς Ἱεραρχίας, ἐτηλεγράφησε τότε ὅτι ἦτο πρόθυμος νὰ μεταβῆ εἰς Ἀλεξανδρείαν ἢ εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς Συνοδικὴν διάσκεψιν μετὰ τῶν τριῶν Πατριαρχῶν καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, ἀλλὰ καὶ ἡ πρότασις αὕτη δυστυχῶς δὲν ἐτελεσφόρησεν³. Τηλεγράφημα δὲ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου, ληφθὲν τὴν ἐπαύριον ἐν Ἀθήναις, ἔλεγε «**Συνοδικὴ ἀπόφασις ἐνεκρίθη σήμερον ὀριστικῶς προσαρμογὴ ἐορτολογίου καὶ πολιτικοῦ ἡμερολογίου 15ην προσεχοῦς Μαρτίου**» Ἀνάλογον τηλεγράφημα ἐστάλη παρὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου πρὸς τοὺς Μητροπολίτας τῶν νέων χωρῶν τῆς Ἑλλάδος, τοὺς ἔχοντας τὴν ἀναφορὰν αὐτῶν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ἐπομένως ἡ ὀριστικὴ ἀπόφασις περὶ ἐφαρμογῆς τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς ἀποφάσεως ἐν ταῖς νέαις χώραις ἦτο ἤδη τετελεσμένον γεγονός. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον τῆς 27 Φεβρουαρίου ἀπέλυσε καὶ Ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς Ἱεράρχας τῆς πνευματικῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ.

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον πρῶτον ἀποδεχθὲν τὰς ἀποφάσεις τοῦ Πανορθόδοξου Συνεδρίου, ἀνέλαβε

νὰ ἐφαρμόσῃ αὐτάς, μετὰ τὰς ἀπαντήσεις πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν ὡς ἀποφάσεις τῆς ὅλης Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἀλλὰ, δι' οὗς ἐξηγήσαμεν λόγους, αἱ μὲν περὶ τῶν λοιπῶν ζητημάτων ἀποφάσεις ἐγκατελείφθησαν, συνεχέντρωσε δὲ τὴν προσοχὴν αὐτοῦ τὸ Πατριαρχεῖον εἰς τὴν περὶ τοῦ ἡμερολογίου ἀπόφασιν. Τὴν πορείαν τοῦ ζητήματος ἀπὸ τοῦ Πανορθόδοξου Συνεδρίου μέχρι τῆς ὀριστικῆς ἀποφάσεως πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ μετερρυθμισμένου Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου ἐξεικονίζει γενικῶς ἡ δημοσιευθεῖσα ἐν τῷ ἐπισήμῳ βελτίῳ τοῦ Πατριαρχείου «Ὀρθοδοξία» τῆς 30 Ἰουνίου 1926 (ἀριθμ. 3) ἔκθεσις. Μετὰ τὴν προσαγωγὴν τῶν ἀπαντήσεων τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν εἰς τὴν περὶ ἡμερολογίου ἀπόφασιν τοῦ Πανορθόδοξου Συνεδρίου, λέγεται: «Ἐπισταμένη καὶ ἀδιάστος μελέτη τῶν ἀπαντήσεων καταλήγει εἰς συμπέρασμα γενικῶς μὲν, ὅτι οὐδεμία τῶν Ἀυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ἀρνεῖται πᾶσαν καθόλου ἡμερολογιακὴν μεταβολὴν, εἰδικῶς δὲ, ὅτι ἡ παρατηρουμένη μεταξὺ αὐτῶν διαφορὰ γνωμῶν αἰτίαν ἔχει διάφορον, παρ' ἄλλαις μὲν τὸ **ἀναρμόδιον** τοῦ Πανορθόδοξου Συνεδρίου πρὸς ἀπόφασιν καὶ εἰσήγησιν τῆς προτεινομένης μεταβολῆς, παρ' ἄλλαις δὲ τὸ **ἀσύμφορον** τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς καὶ δὴ, κατὰ τινα μὲν Ἐκκλησίαν, ἐπ' ἀόριστον διὰ λόγους τοπικοῦς, κατ' ἄλλας δὲ πάλιν, προσωρινῶς διὰ λόγους προληπτικοῦς διαιρέσεων καὶ σχίσματος, Προκειμένου δηλ. περὶ τῆς ἀπὸ μέρους τοῦ Πάνορ. Συνεδρίου εἰσηγουμένης ἡμερολογιακῆς μεταρρυθμίσεως, αἱ Ἐκκλησίαι Κύπρου, Σερβίας Ἑλλάδος καὶ Ρουμανίας δέχονται μὲν αὐτήν, εἰσηγούνται ἔμως ἀναβολὴν τινα, ἀκόμη καὶ μικράν, εἴτε πρὸς ἐπίτευξιν ἐν τῷ μεταξὺ συμφωνίας καὶ μετὰ τῶν λοιπῶν Ἀυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ὡς φρονοῦσιν αἱ τρεῖς πρῶται εἴτε διότι καθίσταται ἀδύνατος ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀποφασισθέντων διὰ τὴν γενομένην ἤδη πάροδον τῆς ὀρισθείσης ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου ἡμερομηνίας, ὡς φρονεῖ ἡ Ρουμανικὴ Ἐκκλησία, προτείνουσα ἡμέραν ἐνάρξεως τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου τὴν 1 Ὀκτωβρ. 1924. Ἡ Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων, θεωροῦσα ἀσύμφορον γενικῶς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἡμερολογιακῆς μεταβολῆς διὰ λόγους καθαρῶς τοπικοῦς, οὐδὲν ἕτερον προσθέτει. Μόνον αἱ Ἐκκλησίαι Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας, θίγουσαι τὸ σημεῖον τῆς ἀρμεδιότητος, θεωροῦσι καὶ παραδέχονται νόμιμον τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἐν λόγῳ ζητήματος μόνον ἐν Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ ὧς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρωσίας δύναται νὰ λεχθῆ, ὅτι ἡ προταθεῖσα ἡμερολογιακὴ μεταβολὴ δὲν ἀπήχησε δυσμενῶς παρὰ τοῖς ἐν Μόσχῃ ἀρμοδίοις ἐκκλησιαστικοῖς κύκλοις, ἐφ' ὅσον ὁ αἰεὶδιστος Πατριάρχης Τύχων—κατὰ τινας δὲ πληροφορίας καὶ ἡ ἀντίθετος αὐτῷ μερὶς—ἔθεώρει τότε δυνατὴν καὶ ἐλευθέραν τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ τε παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου ἡμερολογίου, ἀναλόγως τῶν τοπικῶν συνθηκῶν καὶ ἀναγκῶν. Ἡ Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως τὸν ἀπολογισμὸν τῆς γενομένης ἐρεύνης καὶ τῶν ληφθεισῶν ἀπαντήσεων εὐνοϊκῶς θεωρήσασα καὶ ἱκανὸν πρὸς περαιτέρω σχετικὰς ἐνεργείας, δὲν ἀνεκοφῆ τὸ ἔργον αὐτῆς. Τοῦναντίον, ἔχουσα ὑπ' ἔμφει καὶ ἦν ἀνέλαβε διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῶν ψηφισμάτων τοῦ Πανορθόδοξου Συνεδρίου ὑποχρέωσιν, προέβη εἰς

1. «Ἐκκλησία», Α, 1924, ἀριθμ. 44, σ. 396.

2. Διὰ τοὺς τυχόν ἀγνοοῦντας σημειοῦμεν ἐνταῦθα ὅτι ἡ ἀλληλογραφία ἐν γένει εἴτε διὰ γραμμάτων εἴτε διὰ τηλεγραφημάτων τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας πρὸς τὰς λοιπὰς Ἐκκλησίας συμφώνως τῷ νόμῳ διεξάγεται διὰ τῆς Κυβερνήσεως.

3. «Ἐκκλησία» Α, 1924, ἀριθμ. 40, σ. 367.

ἐπαναληπτικὴν τοῦ ζητήματος μελέτην καὶ δὴ κατὰ τρόπον εὐνοοῦντα μόνον τὴν ἄμεσον προσαρμογὴν τοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἐορτολογίου εἰς τὸ νέον ἡμερολόγιον, ἀφίνουσα ἄθικτον τὸ Πασχάλιον, μέχρι τῆς ἐριστικῆς καὶ τοῦ ζητήματος τούτου διευθετήσεως, ἔτι δὲ καὶ μὴ παραλείπουσα πᾶσαν δυνατὴν μετὰ τῶν ἀρμοδίων συνεργασίαν πρὸς ἐξεύρεσιν νέου ἡμερολογίου καθολικοῦ δι' ἅπαντα τὸν χριστιανικὸν κόσμον».

Ἐκ τούτων καταφαίνεται πῶς εἰργάσθη τὸ Οἰκουμηνικὸν Πατριαρχεῖον καὶ πῶς «μετὰ ἐπαναληπτικὴν τοῦ ζητήματος μελέτην» κατέφρασεν εἰς τὴν ληφθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ἀπόφασιν περὶ ἐφαρμογῆς τῆς διορθώσεως τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου ἐν τῇ Ὁρθόδοξῳ Ἐκκλησίᾳ.

Ἡ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΠΟΛΥΚΡΟΤΟΣ ΕΚΚΛΗΣ. ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ

Αἱ τελευταῖαι ἀπόπειραι τῶν φασιστῶν τῆς Γερμανίας ὅπως μετατρέψουν τὴν προτεσταντικὴν ἐκκλησίαν εἰς κρατικὴν ἐδημιούργησεν ἐν Γερμανίᾳ σπουδαιότατην ἀνωμαλίαν, ἕνεκα τῆς προκληθείσης μεταξὺ τῶν θρησκευτικῶν ἡγετῶν καὶ τῆς Γερμανικῆς κυβερνήσεως δι' αὐτῆς καὶ ἄκρως ἐπικινδύνου ἔριδος, ἀπειλούσης σοβαρῶς τὴν θητικὴν γερμανικὴν ἐνότητά. Τὰ πράγματα εἶχον ὀξυνθῆ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε αὐτὸς ὁ Πρόεδρος τῆς γερμανικῆς δημοκρατίας ἔκρινεν ἐπιβεβλημένον ν' ἀπευθύνῃ πρὸς τὸν Ἀρχικαγκελλάριον ἐπιστολήν, ἐν ἣ ἔξεφραζε τὰς ἀνησυχίας του ἐν σχέσει πρὸς τὴν τροπὴν, τὴν ὅποιαν ἔλαβε τὸ ζήτημα τῆς Προτεστ. ἐκκλησίας ἐν Γερμανίᾳ καὶ τὴν ἐλπίδα ὅτι ὁ Ἀρχικαγκελλάριος θὰ κατορθώσῃ νὰ συμβιβάσῃ τὰ διεστώτα.

Ὁ εἶνε γνωστόν, ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐν Γερμανίᾳ σώματος εὐρίσκεται ἡ Ἐνωσις τῶν γερμανικῶν εὐαγγελικῶν Ἐκκλησιῶν εἰς ἣν ἀνήκουν πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν γερμανικῶν ὁμοσπόνδων χωρῶν, φέρουσα ὁμοσπονδιακὸν χαρακτήρα. Ἡ ἔσωτερικὴ αὐτοτέλεια ἐκάστης τῶν ἐκκλησιῶν, ἐχούσης ἴδιον καταστατικὸν χάρτην, μένει ἄθικτος, ὡς καὶ ἡ δογματικὴ αὐτῆς ιδιότης. Οἱ διάφοροι δ' οὗτοι καταστατικοὶ χάρται διαφέρουν ἀλλήλων ἀναλόγως τῆς δογματικῆς παραδόσεως καὶ τοῦ χαρακτήρος τῆς χώρας. Οὕτως ἡ Ἐνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν παρουσιάζεται ὡς ὁμοσπονδιακὸς ὀργανισμὸς. Εἰς τὸν καταστατικὸν χάρτην τῆς Ἐνώσεως διαγράφεται ὡς σκοπὸς τῆς «ἡ στενωτέρω καὶ διαρκῆς προσέγγις τῶν γερμανικῶν εὐαγγελικῶν ἐκκλησιῶν πρὸς προεστανίαν καὶ ἀντιπροσώπευσιν τοῦ κοινοῦ αὐτῶν συμφέροντος», «ἡ καλλιέργεια τοῦ συναισθήματος τῆς κοινότητος τοῦ γερμανικοῦ προτεσταντισμοῦ καὶ ἡ φροντίς διὰ τὴν ἠθικοθρησκευτικὴν κοσμοθεωρίαν τῆς γερμανικῆς μεταρρυθμίσεως». Τούτων δ' ἡ ἐκτέλεσις «θὰ ἐπιδιωχθῆ διατηρουμένης ἀπολύτως τῆς αὐτοτελείας τῶν ὁμοσπόνδων Ἐκκλησιῶν ὡς πρὸς τὸ δόγμα, τὸν καταστατικὸν αὐτῶν χάρτην καὶ τὴν διοίκησιν». Ἀπὸ ἐκώφσεως δὲ νομικῆς ἡ Ἐνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν εἶνε ὀργανισμὸς δημοσίου δικαίου κατὰ τὸ ἄρθρον 137

τοῦ Συντάγματος. Οἱ νόμοι τῆς Ἐνώσεως θεσπίζονται κατόπιν ἀποφάσεως καὶ μετὰ συνεννόησιν τοῦ συνδέσμου καὶ τοῦ συμβουλίου τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν.

Εἰς τὴν Ἐνωσιν ἀνήκουν 28 Ἐκκλησίαι τῶν γερμανικῶν ὁμοσπόνδων χωρῶν, τὰ σύνορα δὲ τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων δὲν συμπίπτουν πρὸς τὰ πολιτικὰ σύνορα τῶν ὁμοσπόνδων γερμανικῶν χωρῶν. Ὁ τεμαχισμὸς μάλιστα τῶν Ἐκκλησιῶν εἶναι ἔτι μεγαλύτερος τοῦ πολιτικοῦ. Οὐδὲ εἰς αὐτὴν τὴν Προεστανίαν ὑπάρχει μία ἐκκλησία, ἀλλὰ 8. Ἡ μεγαλύτερα τῶν Ἐκκλησιῶν εἶνε ἡ εὐαγγελικὴ Ἐκκλησία τῆς πωλυαιῆς πρωσικῆς Ἐνώσεως (Altpreussische Union), μεθ' ἣν ἀκολουθοῦν αἱ Ἐκκλησίαι τοῦ Ἀνωβέρου, Schleswig—Holstein Hessen—Cassel, Φρουγκφούρτης ἐπὶ τοῦ Μάιν, Ἀνωβέρου (μετερρυθμισμένη), Waldeck—Pyrmont καὶ Nassau. Καὶ αὐτὴ μόνη ἡ ἀπαρίθμησις ἀποδεικνύει τὸ ἀνοργάνωτον καὶ ἀκανόνιστον τῶν μεγάλων καὶ μικρῶν γερμανικῶν Ἐκκλησιῶν ἐν τοῖς κόλποις τῆς Ἐνώσεως. Πλὴν τῶν 28 τούτων ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι Ἐκκλησίαι. Εἰς τὴν Ἐνωσιν ἀνήκουν καὶ ἡ «Evangelische Bruderunität» ἐν Herrenhut καὶ ὁ Bund freier evangelischer reformierter Gemeinde ὡς καὶ αἱ ἐν τῷ ἔξωτερικῷ γερμανικῷ ἐκκλησίαι.

Ἡ σύνθεσις αὐτῆ τῶν ἐκκλησιῶν ἐδράζεται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ὅτι τὰ σύνορα τῆς πολιτείας δὲν ἀποτελοῦν καὶ σύνορα τῆς Ἐκκλησίας, —ἀρχῆς ἐνεχοῦσης σπουδαιότητα διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἐνώσεως τῶν γερμανικῶν Ἐκκλησιῶν. Συμφώνως πρὸς τὴν ἀρχὴν ταύτην προσεχώρησαν εἰς τὴν Ἐνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, εἰς τὴν ὅποιαν κατ' ἀρχὰς ἀνήκον μόνον αἱ 28 Ἐκκλησίαι τῶν γερμανικῶν ὁμοσπόνδων χωρῶν, πολλὰ γερμανικὰ εὐαγγελικὰ κοινότητες τοῦ ἔξωτεροῦ, ὡς καὶ ὀλόκληροι συμαγειῖς ὀργανισμοὶ τῆς εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας τῆς Αὐστρίας, ἡ Σύνοδος τοῦ Rio Grande do Sul ἐν Βραζιλίᾳ ἀνήκουσα εἰς τὸν μεγαλύτερον ὑπερωκεάνειον γερμανικὸν ἀποικισμὸν καὶ 61 γερμανικὰ εὐαγγελικὰ κοινότητες τοῦ ἔξωτεροῦ. Οὕτω ἡ Ἐνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν ἀπέβη σημεῖον συγκεντρώσεως τοῦ ἐν γένει γερμανικοῦ προτεσταντισμοῦ, τοῦ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν συνόρων τῆς γερμανικῆς Ἐπικρατείας.

Ἡ ἔσωτερικὴ διαρρύθμισις τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν παρέχει τὴν ἐξῆς εἰκόνα. Ἐν τῇ ἐνώσει ὑπάρχουν τρία ὄργανα: τὸ συνέδριον τῶν Ἐκκλησιῶν, τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Ἐκκλησιῶν. Τὸ συνέδριον τῶν γερμανικῶν εὐαγγελικῶν Ἐκκλησιῶν θὰ ἠδύνατο νὰ παραλληλισθῆ πρὸς τὸ Reichstag, τὰ μέλη δ' αὐτοῦ ἀνέρχονται εἰς 210, 150, ἐξ ὧν ἐκλέγονται ὑπὸ τῆς Ἀνωτάτης Συνόδου τῶν ἐκκλησιῶν τῶν ὁμοσπόνδων χωρῶν 60 ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἐκκλησιῶν, 18 ἐπὶ τῇ βάσει προτάσεως τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν, 12 ἐπὶ τῇ βάσει προτάσεων τῶν καθηγητῶν τῶν θρησκευτικῶν, 15 ἐπὶ τῇ βάσει προτάσεως τῶν μεγάλων συνδέσμων τῶν διαφόρων ὀργανώσεων καὶ 25 κατόπιν ἐλευθέρως ἀποφάσεως. Τὸ συνέδριον τῶν Ἐκκλησιῶν συνέρχεται ἀνά τριετίαν, ὁ βίος του δ' εἶνε ἕξα-

ετής. Παρά τὸ συνέδριον τοῦτο λειτουργεῖ ἐν εἴδει κυβερνήσεως τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅπερ συνίσταται ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν κυβερνήσεων τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν ὁμοσπόνδων γεωμανικῶν χωρῶν, αἵτινες συμμετέχουν τῆς Ἑνώσεως. Ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Ἐκκλησιῶν ἀποτελεῖ τὴν ἐκτελεστικὴν καὶ διοικητικὴν ἐξουσίαν τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀριθμεῖ δὲ 36 μέλη, ἐξ ὧν 18 ἐκλέγονται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑνώσεως καὶ 18 ὑπὸ τοῦ συνεδρίου αὐτῆς. Ἡ τρέχουσα ἐργασία τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἐκκλησιῶν ἐπιτελεῖται ἀπὸ τὸ Γραφεῖον τῆς Ἐναγγελικῆς Ἑνώσεως (Deutsches Evangelisches Kirchenbundesamt). Τὸ Γραφεῖον τοῦτο θὰ ἠδύνατο νὰ παραβληθῆ ἢ πρὸς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἑλληνικὴν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν σύνθεσιν τῶν ἐκκλησιῶν τῶν ὁμοσπόνδων χωρῶν, αὕτη ἀντιπροσωπεύεται πληρέστερον εἰς τὴν μεγαλυτέραν ἐξ αὐτῶν, τὴν Ἐναγγελικὴν Ἐκκλησίαν τῆς παλαιᾶς Πρωσικῆς Ἑνώσεως. Ἡ μορφή τῆς οργανώσεως τῆς Ἐκκλησίας ταύτης ἔχει ληφθῆ ὡς ὑπόδειγμα τῆς οργανώσεως καὶ τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν. Ὡς ἤδη ἐλέχθη, ἡ περιοχὴ τῆς Ἐναγγελικῆς Ἐκκλησίας τῆς παλαιᾶς Πρωσικῆς Ἑνώσεως δὲν προσαρμύζεται ἐδαφικῶς πρὸς τὰ ὅρια τῆς Πρωσίας. Εἰς τὴν Ἑνωσιν ταύτην ἀνήκουν αἱ ἤδη πρῶσαι καὶ πρὸ τοῦ 1866 περιφέρειαι. Αἱ Ἐκκλησίαι αἱ περιλαμβανόμεναι εἰς τὴν παλαιὰν Πρωσικὴν Ἑνωσιν ἀνέρχονται εἰς 8 (τῆς Ἀνατολ. Πρωσίας, τοῦ Βραδεμβούργου, τῆς Πομερανίας, τῆς Σιλεσίας, τῆς Σαξωνίας, Βεστροφάλιας καὶ Ρεναιίας καὶ τῆς Grenzmark). Εἰς τὰς περιφερείας ταύτας τὰ ἐκκλησιαστικὰ καὶ πολιτικὰ σύνορα εἶναι τὰ αὐτὰ, προϊστατο δ' αὐτῆς ἄλλοτε ὡς «Ἀνώτατος Ἐπίσκοπος» ὁ Βασιλεὺς τῆς Πρωσίας. Μετὰ τὴν πολιτειακὴν μεταβολὴν τοῦ 1918 τὰ καθήκοντα τοῦ Ἀνωτάτου Ἐπισκόπου μετεβιβάσθησαν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐκκλησίας (Kirchensenat), περιλαμβάνον 35 τακτικὰ μέλη, ἔργον δ' ἔχον νὰ κυβερνᾷ τὴν Ἐκκλησίαν συμφώνως πρὸς τὸν καταστατικὸν αὐτῆς χάρτην, τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς νόμους καὶ τὰς ἀρχὰς ὡς ἐθεσεν ἡ Γενικὴ Σύνοδος, καὶ νὰ ὀνομάζῃ τοὺς Ἀνωτάτους Ἐκκλησιαστικοὺς λειτουργοὺς. Παρὰ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Συμβούλιον λειτουργεῖ ὡς ἰθύνουσα ἀρχὴ ἡ Γενικὴ Σύνοδος καὶ τὸ Ἀνώτερον Ἐκκλησιαστικὸν Συμβούλιον. Οἱ τρεῖς οὗτοι ὀργανισμοὶ θὰ ἠδύναντο νὰ παρᾶβληθῶν κατὰ σειράν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, τὴν Βουλὴν καὶ τὸν Ἀρχοντα τῆς Πολιτείας.

Ἡ Γενικὴ Σύνοδος ἐκλέγεται ἀνὰ τετραετίαν ἀποτελεῖται δὲ ἀπὸ 150 μέλη τὸν Ἀνώτατον Γενικὸν Ἐπίσκοπον, ἀπὸ τοὺς Προέδρους τῶν ἐπαρχιακῶν Συνόδων, ἀπὸ ἓνα ἀντιπρόσωπον ἐξ ἐκάστης Ἐναγγελικῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, ἀπὸ 15 εἰδικούς, ἀπὸ 5 μέλη ἀντιπροσωπεύοντα τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Συμβούλιον καὶ ἀπὸ 21 ἀντιπροσώπων τῶν ἐκτὸς τῆς Πρωσίας μελῶν τῆς παλαιᾶς Πρωσικῆς Ἑνώσεως, συγκεντροῦσα δὲ τὴν ἀνωτάτην ἐκκλησιαστικὴν ἐξουσίαν φροντίζει διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τὴν στάσιν καὶ τὴν διαμόρφωσιν τῆς ὡς λαϊκῆς Ἐκκλη-

σίας ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εὐαγγελικοῦ δόγματος, ἐκδίδει ἐκκλησιαστικοὺς νόμους, ἐξ οὗ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκκλησιαστικῆς φορολογίας καὶ θεσπίζει τὰς βάσεις τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως.

Ἐπὶ τοῦ στενωτέρου πεδίου τῆς ἐπαρχιακῆς Ἐκκλησίας διακρίνεται ἡ ἐπαρχιακὴ Σύνοδος καὶ τὸ Ἱερατικὸν Συμβούλιον. Αἱ κατώτεραι δὲ λειτουργίαι τῆς ἐπαρχιακῆς Ἐκκλησίας ἀποτελοῦνται ἀπὸ τὰς περιφερικὰς συνόδους, καὶ κατωτάτη βαθμὶς καὶ λειτουργία τῆς Ἐκκλησίας εἶναι αἱ Κοινότητες, ἀποτελοῦσαι τὸν πυρῆνα ἐκ τοῦ ὁποίου ἐκπορεύεται ὀργανικῶς ὁλόκληρος ἡ Ἐκκλησία, ἐπὶ κεφαλῆς δ' ἔχουσα τὸ ἐκκλησιαστικὸν Κοινωνικὸν Συμβούλιον τοῦ ὁποίου πρόεδρος εἶναι πάντοτε εἰς ἱερεὺς.

Ὅτως εἶχον τὰ τῆς διαμαρτυρομένης Ἐκκλησίας ἐν Γερμανίᾳ μέχρι τῆς 24ης Ἰουνίου 1933, ἱστορικῆς διὰ τὴν γεωμανικὴν Ἐκκλησίαν συνεπειᾶ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας κ. Rust διορισμοῦ κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου παρὰ τῇ πρῶσικῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἡ κυβερνητικὴ αὕτη ἐνέργεια ἔχει βερότητα δι' ὅλας τὰς γεωμανικὰς ἐκκλησίας. Λαμβανομένη ἀπὸ καθαρῶς νομικῆς ἀπόψεως ἰσχύει μόνον διὰ τὰς 8 ἐκκλησίας τῆς Πρωσίας. Ὁ κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Jäger ἅμα τῇ ἀναλήψει τῶν καθηκόντων του προσέβη εἰς τὴν λήψιν μέτρων τὰ ὅποια μεταβάλλουν ἄρδην αὐτὰς τὰς βάσεις τοῦ συνταγματικοῦ χάρτου τῆς Πρωσικῆς Ἐκκλησίας. Μεταξὺ ἄλλων περιέλαβεν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του ὅλους τοὺς ὀργανισμοὺς τῆς Πρωσικῆς Ἐκκλησίας ἐν οἷς τὸ Ἀνώτερον Ἐκκλησιαστικὸν Συμβούλιον, τὰ Ἱερατικὰ Συμβούλια καὶ τὰ Συμβούλια τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν μὴ ἀνηκουσῶν εἰς τὴν παλαιὰν Πρωσικὴν Ἑνωσιν, διέλυσε δὲ πάσας τὰς ἐξ ἐκλογῶν προελθούσας ἐκκλησιαστικὰς ἀντιπροσωπείας.

Ὅτω διανοίγεται πλέον ἐλευθέρᾳ ἡ ὁδὸς διὰ τὴν νέαν διαρρυθμίσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, ὡς θὰ ἐκθέσωμεν ἐφεξῆς

A. Γ.

ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

[1]

Τῇ 23ῃ Ἰουλίου ἐ.ε. συνεπληρώθησαν ἀκριβῶς ἑκατὸν ἔτη ἀφ' οἷου διὰ τῆς πρώτης διακηρύξεως τοῦ Ὁθωνος (23 Ἰουλίου 1833) ἰδρύθη ἡ Ἀυτοκέφαλος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, γεγονός τὸ ὁποῖον, ἂν δὲν πρέπη νὰ τύχη εἰδικοῦ ἑορτασμοῦ λόγῳ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐγένετο τότε ἡ ἀνακηρύξις τοῦ αὐτοκεφάλου, πάντως ἀποτελεῖ σημαντικὸν μὲν σταθμὸν εἰς τὰ χρονικά τῆς κατὰ ἀνατολὰς Ἐκκλησίας, τὴν πρώτην δ' ἀφετηρίαν τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλη-

1 «Διακήρυξις περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας» Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως, ἔτ. 1833 ἀριθ. 23 σελ. 169 174. *Χωντε. Οἰκονόμου*, Τὰ σφριζόμενα ἐκκλησιαστικὰ συγγράμματα τόμ. Β' ἐν Ἀθήναις 1864 σελ. 177 ἐξ. Ἀρχιμ. *Στεφάνου Γιαννοπούλου* Συλλογὴ τῶν Ἐγκυκλίων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐν Ἀθήναις 1901 σελ. 8 ἐξ.

σίας τῆς ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ ἐλευθερωθείσης Ἑλλάδος. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἑκατονταετηρίδος ταύτης ἐθεωρήσαμεν σκόπιμον νὰ δημοσιεύσωμεν σὺντόμους ἱστορικός εἰδήσεις περὶ τῶν διοικητικῶν μεταβολῶν τῶν Ἐπισκοπῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ κατάλογον τῶν ἐπισκόπων αὐτῆς ἀπὸ τοῦ 1833 μέχρι τῶν ἡμερῶν μας.

Οἱ ὄργανοὶ νόμοι, οἵτινες καθώριζον τὰς ἐκαστοτε μεταβολάς, εἶναι.

1) Τὸ ἀπὸ 20 Νοεμβρίου 1833 Βασιλικὸν Διάταγμα. Κατὰ τοῦτο ὠρίσθησαν αἱ ἐπισκοπαὶ τοῦ κράτους εἰς 10 μονίμους, ἀλλὰ λόγῳ τῆς πληθώρας τῶν τότε ἐν Ἑλλάδι εὐρισκομένων ἐπισκόπων, προσεφύγαν καὶ μὴ ἰδρῦθησαν καὶ 30 ἕτεροι προσωριναί, αἵτινες κανονικῶς χηρεύουσαι θὰ συνεχωνεύοντο εἰς τὰς ἐπισκοπὰς τῶν πρωτευουσῶν τῶν νομῶν, εἰς οὓς περιλαμβάνοντο¹.

2) Ὁ ἀπὸ 9ης Ἰουλίου 1852 Σ' νόμος καθ' ὃν ὠρίσθησαν 24 μόνιμοι ἐπισκοπαί, ἐξ ὧν μία Μητρόπολις, 10 Ἀρχιεπισκοπαί, αἱ ἐπισκοπαὶ τῶν ἑδρῶν τῶν νομῶν, ὡς καὶ ἡ Κορινθίας, καὶ 13 ἐπισκοπαί².

3) Ἡ ἀπὸ τοῦ 1866, Ἰουλίου 7ης ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 3446 Πατριαρχικῆ καὶ Συνοδικῆ ἐγκύκλιος καὶ τὰ ταύτης ἐπικυρωτικὰ διατάγματα, δι' ὧν ἠνώθησαν αἱ 3 Μητροπόλεις, 2 Ἀρχιεπισκοπαὶ καὶ 2 Ἐπισκοπαὶ τῆς Ἐκκλησίας Ἑπτανήσου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος³.

4) Ἡ ἀπὸ τοῦ 1882, κατὰ μῆνα Μαΐου, ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 2262 Πατριαρχικῆ καὶ Συνοδικῆ ἐγκύκλιος μετὰ τῶν ἐπικυρωτικῶν αὐτῆς διαταγμάτων, καθ' ἣν αἱ 4 Μητροπόλεις καὶ 5 ἐπισκοπαὶ τῆς προσαρτηθείσης τῷ 1882 Θεσσαλίας καὶ μέρους τῆς Ἠπείρου ἐξεχωρήθησαν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος⁴.

5) Τὸ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1900 Βασιλικὸν διάταγμα, καθ' ὃ αἱ ἀρχιερατικαὶ ἑδραὶ ἐν Ἑλλάδι ἐγένοντο ἅπασαι ἐπισκοπαὶ διατηρούντων τοὺς προτέρους τίτλους τῶν Ἐπισκόπων ἐκείνων, οἵτινες ἤδη ἔφερον ἀνώτερον τοῦ τοῦ ἐπισκόπου. Οὕτω ἰδρῦθησαν 32 ἐπισκοπαί, ἐν αἷς καὶ ἡ τῶν Ἀθηνῶν Μητρόπολις⁵.

6) Ὁ ἀπὸ 29 Ἰουλίου 1922 νόμος, 2891 ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Γ' Ἐθνοσυνελεύσεως τοῦ 1922, δι' οὗ ἅπασαι αἱ ἐπισκοπαὶ ὀνομάσθησαν Μητροπόλεις, ἰδρυθείσης, πρὸς ταῖς ἐν τῇ Π. Ἑλλάδι 32 καὶ 33ης Μητροπόλεως⁶.

7) Ὁ ἀπὸ τοῦ 1923 Καταστατικὸς χάρις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καθ' ὃν ἡ Μητρόπολις Ἀθηνῶν ὀνομάσθη Ἀρχιεπισκοπὴ⁶ καὶ

8) Ὁ ἀπὸ 10 Ἰουλίου 1928 νόμος 3615, καθ' ὃν ἐγένετο προσωρινὴ διοικητικὴ ἀφομοίωσις τῶν Μητροπόλεων τῶν νέων χωρῶν¹ καὶ ἡ σχετικὴ Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ ἐγκύκλιος.

Τὸ παρὸν ὑπόμνημα διηρέσαμεν εἰς 3 κεφάλαια καὶ ἐν μὲν τῷ Α' ἐξετάζομεν τὰς Μητροπόλεις τῆς ἀπελευθερωθείσης Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ 1833 καὶ ἐντεῦθεν, ἐν τῷ δευτέρῳ τὰς τῆς Ἑπτανήσου ἀπὸ τοῦ 1866 καὶ ἐν τῷ τρίτῳ τὰς τῆς Θεσσαλίας καὶ Ἠπείρου ἀπὸ τοῦ 1882, ἀφ' ὧν ἐτῶν ἄλλ. γενομένης τῆς μετὰ τῆς Ἑλλ. Ἐπικρατείας ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου, τῆς Θεσσαλίας καὶ μέρους τῆς Ἠπείρου, καὶ αἱ ἐκκλησιαστικαὶ αὐτῶν διοικήσεις ἐπλήχθησαν τῇ αὐτοκεφάλῳ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος.

Ι. Σ. ΜΠΟΥΑΣ

1. Ἐφημ. Κυβ. Α' ἀριθ. 123, 12 Ἰουλίου 1928 «Ἐκκλησία» ΣΤ' [1928] ἀριθ. 29—30.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Πρὸς τὴν δύσιν

Πολὺς λόγος ἐγένετο ἐν τῷ τύπῳ περὶ τῶν συμβάντων ἐν τῷ τελευταίῳ ἐν Παρισίοις συνεδρίῳ τοῦ γαλλικοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος, ὡς σημειωσάντων τὴν πλήρη χρεωκοπίαν καὶ τοῦ γαλλικοῦ μαρξισμοῦ, — τῆς τελευταίας ἀπομεινάσης ἐπάλξεως τῆς διεθνοῦς σοσιαλιστικῆς ὀργανώσεως. Διότι, πραγματι, μετὰ τὴν συντριβὴν τοῦ ἰταλικοῦ σοσιαλισμοῦ, τὴν διάσπασιν καὶ τὴν ἦταν τοῦ ἀγγλικοῦ καὶ τὸν ἀπὸ ριζῆς ἀφανισμόν τοῦ γερμανικοῦ μαρξισμοῦ εἶχεν ἀπομείνει ὁ γαλλικὸς σοσιαλισμὸς, ὅστις ἐφαίετο συμπαγῆ καὶ ἀκλόνητος τόσον, ὥστε καὶ μόνος νὰ θεωρεῖται ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων σοσιαλιστῶν ἀπολύτως ἐπαρκῆς, ὥστε οὐδεμία νὰ προκύπτῃ ἀνησυχία ὡς πρὸς τὸν τελικὸν σοσιαλιστικὸν ἐν τῷ κόσμῳ θρίαμβον. Ἐν τούτοις ἐπῆλθεν ἐπ' ἐσχάτων καὶ αὐτοῦ ἡ διάσπασις ἐν τῷ προμνημονευθέντι συνεδρίῳ, ἥτις ἐγένετο τόσον ἀπροσδόκητος, ὥστε δὲν συνῆλθον ἀκόμη ἐκ τῆς καταπλήξεως οἱ πιστοὶ τοῦ σοσιαλισμοῦ. Ἀλλ' εἶνε τόσον ἐγγεγῆ εἰς αὐτὸν τὰ διαλυτικὰ αὐτοῦ στοιχεῖα, παρὰ τὸ ὁμολογουμένως συνεκτικὸν τοῦ πνεύματός του, ὥστε νὰ ἦνε ἀπλῶς χρόνον ζήτημα ἢ ὀριστικῆ αὐτοῦ δύσεως. Πᾶσαι αἱ ἐπαγγελίαι του διεμείσθησαν ὑπὸ τῶν πραγμάτων κατὰ τὸν οἰκτρότερον τρόπον. Τὸ λυπηρὸν εἶνε ὅτι ἡ πλάνη καὶ ἡ ἀταπότη ἐκράτησαν πολλὸν χρόνον καὶ κρατοῦν ἀκόμη καὶ ἐδημιούργησαν πολλὰ θύματα καὶ ζωὴν τραγικὴν δι' ἑκατομμύρια ἀνθρώπων. Καὶ τὸ μόνον παρήγορον θὰ εἶνε, ὅτι ἐκ τῆς τρομερᾶς ταύτης περιπετείας θὰ ἀντληθῇ—ἤδη ἠντλήθη—σωτηριωδέστατον διὰ τὴν ἀνθρωπότητα μάθημα. Διότι τὰ πικρότερα μαθήματα καὶ ἀσφαλῆ στερον σώζουσι.

Ὁ γάμος ἐν Ρωσίᾳ.

Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Ρωσίας, ὅτι πάντα τὰ ἀφορώμενα εἰς τὸν γάμον μετεβλήθησαν ριζικῶς ἤδη ἀπὸ τοῦ 1917 ὑπὸ τὸ ἐπαναστατικὸν καθεστῶς. Δὲν

1 Ἐφημ. Κυβερν. 1833 ἀριθ. 36 σελ. 266. Κ. Οἰκονόμου ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 218 ἐξ. Στ. Γιαννοπούλου ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 103.

2 Ἐφημ. τῆς ὑβερνήσεως ἔτος 1852 ἀριθ. 25. Κ. Οἰκονόμου ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 647. Γ. Πάλλη καὶ Μ. Ποτλῆ Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων» τόμ. Ε' Ἀθήνησιν 1855 σελ. 591 ἐξ. Στεφ. Γιαννοπούλου ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 55, 104. Χρυσοστόμου Α. Παπαδοπούλου Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τοῦ τόμ. Α', ἐν Ἀθήναις 1920 σελ. 420.

3 Στεφ. Γιαννοπούλου ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 77 ἐξ. 104.

4 Ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 87, 104.

5 Ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 109, 112.

6 «Ἐκκλησία» Α' [1923].

δύναται πλέον να γίνη λόγος σήμεραν περί γάμου ἐν Ρωσία. Αἱ σοβιετικαὶ διατάξεις κατέργησαν πάντα δεσμὸν καὶ πᾶσαν ἠθικὴν καὶ πολιτικὴν ὑποχρέωσιν, ὑφισταμένας τέως μεταξὺ τῶν γονέων καὶ τῶν τέκνων, ὡς ἀπορροεύσας ἐκ τῆς διδασκαλίας, τῶν διατάξεων καὶ τῶν θεσμῶν τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν οἰκογένειαν. Διὰ τὴν σύναψιν «γαμικοῦ» δεσμοῦ ἀρκεῖ γραπτὴ δήλωσις εἰς τὸ ἀριθμῶν γραφεῖον τοῦ δήμου, ἀπλὴ δὲ δήλωσις περὶ «διαζυγίου» κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν «συζύγων» καὶ ἄνευ τῆς γνώσεως τοῦ ἄλλου εἶνε ἀρκετὴ γὰρ διαλύση ἀμέσως τὴν διδουμὴν «συνητροφίαν». Διὰ τὴν τύχην τῶν οὕτω γεννωμένων τέκνων ἡ σχετικὴ διάταξις ὁρίζει ὅτι διαγέρονται ἐξ ἴσου εἰς ἀμφοτέρους τοὺς «γονεῖς», ἢ, ἂν οὗτοι ἀδυνατοῦν νὰ τὰ συντηρήσουν, τὴν συντήρησίν των ἀναλαμβάνει τὸ κράτος, ἀλλ' ἡ τελευταία περίπτωσις παραμένει γράμμα νεκρὸν. Γαμικοὶ δὲ δεσμοὶ συνάπτονται ἀδιακρίτως βαθμῶν συγγενείας, ἦτοι καὶ μεταξὺ ἀνεψιῶν, πρώτων ἐξαδέλφων, καὶ ἀδελφῶν ἔτι διὰ τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν προβάλλεται λόγος οἰκονομίας ἢ κατάστασις ἀδελφῆς ὑπερδεκαεξαετοῦς ἄνευ προστάτου. Ἀντυχῶς ἡ Ἐκκλησία δὲν ἔχει λόγον διὰ τὸ ζήτημα τοῦ γάμου ἐν Ρωσία· εἶνε ἠγαγκασμένη νὰ τελεῖ τὸν γάμον εἰς τοὺς αἰτοῦντας ἐπὶ μόνῃ τῇ προσαγωγῇ τοῦ πιστοποιητικοῦ τοῦ πολιτικοῦ γάμου. Ἐννοεῖται ὅτι τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ διὰ τοὺς ἐν Ρωσία ὀρθοδόξους Ἕλληνας, ἐντεῦθεν δὲ προκύπτουσι πλείεστα δυσχέρειαι ἄλλοι. Πολλοὶ εἶνε αἱ περιπτώσεις διαγάμιας καὶ γάμων ἐκ συγγενείας ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν.

Υποδειγματικὴ οἰκογένεια.

Οἱ μικροὶ ἀδελφοὶ Ἰωάννης καὶ Ἐμμανουὴλ Β. Νειάδαι, διδαχθέντες παρὰ τῶν γονέων των νὰ δίδουν καὶ εἰς τοὺς πτωχοὺς ἀπὸ τὸ ἐτησίως παρεχόμενον εἰς αὐτοὺς χρηματικὸν φιλοδώρημα, ἀκοῦσαντες δὲ ἐν ναῶ κήρυγμα ὑπὲρ βοηθείας τῶν ὀρφανῶν, ἔσπευσαν νὰ διαβιβάσουν τὴν προσφορὰν των εἰς τὰ ὄρφανὰ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὀρφανοτροφείου τῆς Βουλιαγμένης δι' ἐπιστολῆς των πρὸς τὴν διευθυνσίν του. «Κάθε χρόνον—γράφουν εἰς τὴν ἐπιστολήν των τὰ δύο μικρὰ ἀδελφάκια—ὄταν προβιβασθοῦμε, ἐγὼ καὶ ὁ ἀδελφούλης μου, συνειθίζει ὁ μπαμπᾶς μου νὰ μᾶς δίδει ἕνα μικρὸν ποσὸν μὲ τὸ ὅποσον ἀγοράζομεν Διαπλάσεις, ἄλλα βιβλία καὶ ἕνα ποσὸν διαθέτομεν διὰ τοὺς πτωχοὺς. Τὴν περασμένην Πέμπτην πήγαμε εἰς τὸν προφήτην Ἥλιαν ὅπου ὁ ἱεροκῆρυξ ὠμίλησεν διὰ τὰ ὄρφανά σας. Συνεκινήθημεν καὶ οἱ δύο μας καὶ ἀπεφασίσαμεν νὰ σᾶς στείλωμεν δραχμὰς πενήντα τὰς ὁποίας εὐρίσκετε ἐνωκλείστως. Σᾶς παρακαλῶ νὰ μᾶς γράψετε ὅταν τὰς λάβετε». Αὐτὰ ἔγραψαν οἱ δύο μικροὶ ἀδελφοὶ ἀπὸ τὸ Στροφύλι τῆς Κηφισίας. Εὐδαιμονίσωμεν τοὺς γονεῖς, οἱ ὅποιοι κατὰ τοιοῦτον τρόπον διαπαιδαγωγοῦν ἐκ μικρᾶς ἡλικίας τὰ τέκνα των μακαρίσωμεν τὸ ἔθνος τὸ ὅποσον ἀριθμεῖ καὶ τοιαύτας οἰκογενείας· παρηγορηθῶμεν δὲ καὶ ἀναθαρρήσωμεν ὅτι εἰς ἐποχὴν ἀπὸ πάσης ἐπόψεως, κυριώτατα

δ' ἀπὸ ἠθικῆς, δυσχείμερον, ἡ κοινωνία ἡμῶν ἀριθμεῖ καὶ τόσον ὑγιᾶ στοιχεῖα, ὥστε, ὁσονδήποτε ὀλίγα κἂν ἦνε, νὰ ἐπαρκέσουν εἰς τὴν συγκράτησιν τῆς κοινωνίας ἀπὸ τὸν πρὸς τὴν φθορὰν καὶ τὸν ὄλεθρον ὄλισθον.

*

Ὁ σεβ. μητροπολίτης πρ. Λεοντοπόλεως κ. Σωφρόνιος, ἐπικρίναν ἐν τῇ «Νέᾳ Σιών» τὸς ἐκ ξενομανίας τὰς μὲν ἐργασίας τῶν ἡμετέρων ἐρευνητῶν τῆς πατρῆου ἑσματογραφίας μὴ ἐκτιμῶντας, ἐξαίροντας δὲ τοὺς ξένους ἀσήμους ὡς σοφοὺς καὶ σπουδαίους, γράφει: «Ἐἶνε ἐντροπὴ εἰς ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας νὰ ἀναμασῶμεν καὶ ἀναδημοσιεύωμεν τὰς κρίσεις τῶν Εὐρωπαίων, τὰς ψευδεῖς καὶ ἐπιπολαίους, ἐπὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ποιήσεως· ἀμελέτητοι, ἀκατάριστοι, ἐπιπόλαιοι, ἐβασίσθησαν εἰς ψυχία τινὰ ποιητικὰ καὶ ἔκριναν τὰ ὅσα καὶ ἱερά ἡμῶν κατὰ τὸ ἴδιον αὐτῶν θέλημα· ἔκριναν τοὺς ποιητὰς ἡμῶν εἰς ἄλλοτρια ἔργα βασισθέντες, χωρὶς νὰ ἐξερευνήσουν τὰ ἴδια αὐτῶν ἔργα, διεστρέβλωσαν τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ δηλητήριον τῆς ἀμαθείας αὐτῶν ροφῶμεν ἀσυνειδήτως καὶ μεταδιδόμεν αὐτὸ ὡς ἀγίασμα εἰς τὰς ὀρθοδόξους ἑλληνικὰς ψυχὰς. Οὐδεὶς, οὐδεὶς ἐκ τῶν διαφημιζομένων μεγαλωνύμων Εὐρωπαίων ἐνέκυψε μετὰ τῆς δεούσης σοβαρότητος εἰς τὴν μελέτην τοῦ πλουσίου ποιητικοῦ ὕλικου τοῦ περικλειομένου εἰς ἑκατοντάδας κωδίκων εἰς τὰς Βιβλιοθήκας τοῦ κόσμου· ἐξέδωκαν ἐπὶ τῇ βάσει κωδίκων τινῶν λείψανα ἐκ τοῦ ἀπεράντου πλοῦτου τῆς προγονικῆς μας δόξης καὶ ἔκριναν τὰ πενιχρὰ πενιχρῶς καὶ τὰς γνώμας τούτων ἀναστηλοῦμεν εὐκαίρως ἀκαίρως ὡς ἀξιώματα μηδεμίαν ἐπιδεχόμενα ἀντίρρησην. Ἐσυνηθίσασμεν εἰς τὰ ἔτοιμα οἱ ὀκνηροὶ καὶ ἀναμένομεν νὰ διδάξουν ἡμᾶς οἱ Εὐρωπαῖοι ἀλλόθρησκοι τὰ τῆς θρησκείας καὶ τοῦ θρησκευτικοῦ βίου τῶν προγόνων μας καὶ Ἕλληνας ἡμεῖς, ἔχοντες ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς γνώσεως, πλὴν τῆς θελήσεως, καταδεχόμεθα νὰ ἐρευνῶσι ξένοι τὰ καθ' ἡμᾶς καὶ νὰ εἰμεθα δοῦλοι εὐτελεῖς τῶν σκέψεων καὶ τῶν γωμῶν των, ἀντιγράφοντες τὰς πλάνας των καὶ περιφέροντες ταύτας ἀπὸ περιοδικοῦ εἰς περιοδικὸν ὡς σοίφας ἀπαυγάσματα...»

*

Ἐν Ἑλλάδι, οἱ μοναχοὶ ἀνέρχονται εἰς 1829, ὧν 291 εἶνε μοναχαί. Ἐκ τῶν 1534 μοναχῶν οἱ ἐντὸς τῶν μονῶν διαβιοῦντες ἀνέρχονται εἰς 1082, δι' ἕκαστον δ' αὐτῶν δαπανῶνται κατὰ μῆνα δρχ. 582,44, ἦτοι ἡ διὰ τὸ σύνολον δαπάνη ἀνέρχεται ἐτησίως εἰς δρχ. 6,989,28. Οἱ δόκιμοι εἶνε 277.

*

Ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία ἐνέγραψεν εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἀπηγορευμένων βιβλίων (Index librorum prohibitorum) τὰ ἀκόλουθα ἀνιχνιστιανικὰ συγγράμματα: Alfaric, Couchoud, Bayet «Le Problème de Jésus et les origines du Christianisme». Καὶ Guignebert «Jésus».

*

Ἐν τῷ καθολικῷ παιδαγωγικῷ Περιοδικῷ «The Sower» (Ὁ Σπορέυς) παρέχεται εὐρεῖα ἀνάλυσις τῆς ὑπὸ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν πρό τινων ἐτῶν βραβευθείσης Κατηχήσεως τοῦ πασιγνώστου παρ' ἡμῖν πατρός Κωνσταντίνου Καλλινίκου καὶ εὐμενεστάτη κρίσις περὶ αὐτῆς προερχομένη ἀπὸ κάλαμον ρωμαιοκαθελικόν. Ὁ συγ-

γραφεύς τῆς κρίσεως κ. Donald Attwater, χαρακτηρίζων τὴν Κατήχησιν ταύτην μᾶλλον ὡς ἐγχειρίδιον πρὸς χρῆσιν τῶν διδασκάλων τῆς Κατήχσεως, εὐρίσκει ὅτι τὸ πρῶτον, ὅσο ἐκπλήσσει τὸν καθολικόν, εἶνε ὁ εὐρὺς περὶ λατρείας λόγος, ἐνότης, συνοχή, σαφήνεια καὶ τόπος αὐθεντίας σημειοῦνται ὡς τὰ κύρια χαρακτηριστικά τοῦ βιβλίου. Ὁ σ. δὲν διστάζει νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἐκ τῆς μελέτης τῆς Κατήχσεως ἐδιδάχθη, καίτοι ὁ συγγραφεύς αὐτῆς δὲν εἶνε καθολικός: «Fast est et ab hoste doceri» («διδάσκων εἶνε καὶ ἀπὸ τὸν ἐχθρὸν νὰ διδάσκηται τις»), σπεύδων νὰ ἐπεξηγήσῃ ὅτι χρησιμοποιεῖ τὴν λέξιν «hostis» ἐν τῇ ἀρχικῇ τῆς ἐννοίας: «ὅς τις ὑπάρχων—κατακλείει τὴν κριτικὴν του ὁ σ.—μεγάλα διαφορὰ μεταξὺ τῶν χριστιανῶν, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἐχθρότης. Κατὰ τίνα δ' ἔκτασιν δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν περὶ τῶν ὀρθοδόξων καὶ ἡμῶν αὐτῶν ὅτι ὑπάρχει «καρδία καὶ ψυχὴ μία», τὸ ἀποδεικνύει σαφῶς ἡ Κατήχσις αὕτη».

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λαρίσης ὑποβαλλόντος παραίτησιν διὰ λόγους ὑγείας, νομίμως π.στοποιουμένης, ἀπὸ τῆς θέσεως τακτικοῦ μέλους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου ἀρχομένης Συνοδικῆς περιόδου, προσεκλήθη εἰς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πατρῶν.

—Μεταβαίνων εἰς Μυτιλήνην ἀφίκετο τὴν ἑσπέραν τῆς Πέμπτης τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος εἰς Ἀθήνας ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Μελέτιος. Ἐν Πειραιεὶ ἐγένετο δεκτός ἐκ μέρους μὲν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ὑπὸ τοῦ Μ. Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἰακώβου ἐκ μέρους δὲ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ὑπὸ ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν. Φιλοξενηθεὶς ἐν τῷ Ἀρχιεπισκοπικῷ ἀπῆλθε τὸ Σάββατον προπεμφθεὶς μέχρι Πειραιῶς ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου. Εἰς Μυτιλήνην ἀφίκετο τὴν πρωίαν τῆς Κυριακῆς, κατὰ τηλεγραφικὰς δὲ εἰδήσεις τῶν ἑφημερίδων «σύμπας ὁ λαὸς τῆς Μυτιλήνης καὶ τῶν πέριξ ἐν εὐλαβεῖ συναγεμῶν μετὰ τῶν μητροπολιτῶν Μυτιλήνης, Μηθύμνης, Πλωμαρίου καὶ Φλορίνης, τοῦ κλήρου καὶ τῶν ἀρχῶν τῆς νήσου ὑπεδέχθη τὸν πατριάρχην Ἀλεξανδρείας Μελέτιον. Ἡ ὑποδοχὴ ὑπῆρξε ἀνωτέρα πίσης περιγραφῆς. Ὁ Παναγιώτατος μετὰ τὴν ἀποβίβασιν καθυπόθηεν εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναόν, ὅπου ἐψάλη δοξολογία».

—Πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀνεκινώθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ὅτι διὰ Διατάγματος τῆ 3) τοῦ Ἰουνίου ἐ. ἔ. μὴνὸς ἐκδοθέντος καὶ τῆ 7 τοῦ Ἰουλίου καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 182 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως ἐκ τῶν περιοχῶν τῶν τριῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ἐπισκοπῆς Λάμπης καὶ Σφακίων, ἡ μὲν περιοχὴ τῆς ἐπαρχίας Σφακίων ὑπάγεται καὶ ἐκκλησιαστικῶς εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου, τὴν συγχωνευθεῖσαν μετὰ τῆς Ἐπισκοπῆς Κισσάμου καὶ Σελίνου εἰς μίαν Ἐπισκοπὴν, τὴν τῶν Χανίων. με ἔδραν τὰ Χανιά, εἰς δὲ τὴν Ἐπισκοπὴν Λάμπης καὶ Σφακίων παραμένουσιν αἱ περιοχαὶ Ἀμαρίου καὶ ἁγίου Βασιλείου συναποτελοῦσαι μετὰ τῆς Ἐπισκοπῆς Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου Ἐπισκοπὴν Ρεθύμνου με ἔδραν τὸ Ρέθυμνον.

—Κατηγίσθη Ἐπιτροπὴ κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Βελλᾶς, Φιλίππων καὶ Θεσσαλιώτιδος, ἥτις θέλει προβῆ εἰς τὴν μελέτην τοῦ ἀποσταλέντος τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ προγράμματος ἐκ μέρους τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἰδείου τῆς Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς πρὸς σύνταξιν τοῦ σχετικοῦ Διατάγματος.

—Διὰ Διατάγματος δημοσιευθέντος ἐν τῇ Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως διορίσθη Ἱεροκήρυξ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως

Βελλᾶς καὶ Κονίτης ὁ ἱεροδιάκονος Ματθαῖος Παπαβασιλείου πτυχιούχος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

—Ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως ἐδημοσιεύθη Νομοθετικὸν Διάταγμα περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνεύσεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 151 τοῦ νόμου 4173 «περὶ Δασικοῦ Κώδικος», ὡς καὶ συμπλήρωσεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 4684 «περὶ διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας κ.λπ.», περιέχον τὰς ἑξῆς διατάξεις: «Ἡ ἑλληνικὴ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 151 τοῦ νόμου 4173 εἶναι ὅτι αἱ ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν νόμων ΒΜΨ', 1396 καὶ 3077 γενόμεναι κηρυξεῖς δασώσεων ἢ ἀναδασώσεων καὶ αἱ παραχωρήσεις μοναστηριακῶν ἐκτάσεων πρὸς δάσωσιν ἢ ἀναδασώσιν γινόμεναι πρὸς Φιλοδασικὰς Ἐνώσεις ἢ τὸ Δημοσίον κατὰ τὸ ἄρθρον 3 παράγ. 1 τοῦ ΒΜΨ' νόμου ἢ τῆς παραγράφου β' τοῦ ἄρθρου 162 τοῦ νόμου 3077, ἄρασαι διατηρηθεῖσαι ἰσχυραὶ διὰ τῆς αὐτῆς διατάξεως, παρέχουσιν εἰς τὰς Μονὰς μόνον δικαίωμα ἀποζημιώσεως λόγῳ συντελεσθείσης ἀπαλλοτριώσεως διὰ δημοσίαν ὠφελείαν, ἐφαρμοζομένων περαιτέρω τῶν διατάξεων τῶν νόμων ΑΧΜΒ', ΓΘΝΑ' καὶ τῶν τούτους συμπληρωσάντων. Ἐκτάσεις Μονῶν κηρυχθεῖσαι ἀναδασώσαι συμφῶνως τῷ ἄρθρῳ 51 τοῦ νόμου 4173 ὡς καὶ δάση, δασικὰ ἔδάφη καὶ δασικαὶ ἐκτάσεις τῶν Μονῶν ὑπαχθεῖσαι εἴτε εἰς τὴν διατηρητέαν εἴτε εἰς τὴν ρευστοποιητέαν περιουσίαν τῶν Μονῶν δυνάμει τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 4684 ἐκδοθέντων Π. Διαταγμάτων ἐκποιοῦνται μόνον κατόπιν ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Γεωργίας, ἐκδιδομένης μετὰ σύμφωνον γνώμην πενταμελοῦς Ἐπιτροπῆς ἀπαρτιζομένης ἀπὸ τῶν ἀριούδιον Ἐπιθεωρητῆν Δασῶν ἢ Ἀναδασώσεων, ἕνα ἀντιπρόσωπον τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ἕνα ἀντιπρόσωπον τῆς Διοικήσεως Δημοσίων Κτημάτων καὶ ἕνα ἀντιπρόσωπον τοῦ Ο. Δ. Ε. Π. Προκειμένης ἐκποιήσεως τῶν ἀνω ἐκτάσεων τὸ Δημοσίον προτιμᾷται ἐπὶ ἴσους ὅροις ὡς ἀγοραστῆς δηλοῦν εἰς τὸν διοικούντα Ο. Δ. Ε. Π. ἢ Μονὴν τὴν περὶ τούτου βούλησιν του ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐγκρίσεως ὑπὸ τὸν παρόντα ὄρον τῶν πρακτικῶν δημοπρασίας τόσον εἰς τὸν τελευταῖον πλειοδότην ὅσον καὶ εἰς τὸν Δημοσίον».

—Ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν σχέδιον νόμου δι' οὗ ἀποσηφνίζεται ὅτι αἱ Μοναὶ τῆς Κρήτης εἶναι κύριαι τῆς περιουσίας αὐτῶν καὶ μόνον αἱ πρόσοδοι αὐτῆς διατίθενται ὑπὲρ τῶν σκοπῶν τοῦ Ὑπουργοῦ Διοικήσεως καὶ Διαχειρίσεως τῆς ἐν Κρήτῃ Μοναστηριακῆς περιουσίας, ἔχοντες διὰ τοῦτο τὴν διοικίαν ἀνεξαρτησίαν τῆς περιουσίας. Καὶ ἤδη παρίσταται ἡ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ὅπως αἱ Μοναὶ δανεισῶσιν ἀτόκως ἐκ τῶν κεφαλαίων αὐτῶν ποσὸν μέχρι 3.000.000 δραχμῶν εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς ὡς διαδόχους τῶν Μοναστηριακῶν Ἐπιτροπειῶν διὰ τὴν ἐξοφλήσιν χρεῶν, ἅτινα ἐδημιουργήθησαν ἐκ τῆς ἀδυναμίας, ὅπως αἱ Ἐπιτροπεῖαι αὐτὰ καὶ οἱ διαδεχθέντες αὐτὰς Ὑπουργοὶ ἀνταποκριθῶσιν εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς Ἐκκλησίας ἐκ τῶν προσόδων τῆς Μοναστηριακῆς περιουσίας, τὸ μὲν διότι πλείστον μέρος αὐτῆς ἀπῆλλοτριώθη τὸ δὲ διότι ἡ σοβοῦσα κρίσις παρακαλοῦει τὴν εἰς συμφέρονσαν τιμὴν ἐκποιήσιν τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων. Ἡ Ἱερὰ Ἐπαρχιακὴ Σύνοδος Κρήτης, περιελθούσα εἰς ἐδιέξοδον, δὲν ἐπαυσε νὰ διακραγῶν δι' ἐπαγγελματιῶν τῆς ἐκθέσεως καὶ πρόξεων τὴν ὅλην κατάστασιν, ἥτις μέχρι Νοεμβρίου 1932 παρουσιάζει τὸν Ὑπουργισμόν ὀφείλοντα εἰς μὲν τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν 900.000 εἰς ἄλλους 800.000 καὶ ἐν συνόλῳ 1.700.000. Συνεπεὶς τῆς καταστάσεως ταύτης ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἐπισπεύδει τὴν ἐκποίησιν μετὰ ἄλλων τοῦ Μητροπολιτικοῦ Μεγάρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κρήτης, τῶν οἰκημάτων τῶν μοναχῶν καὶ τῶν γραφείων τῆς Μητροπόλεως Κρήτης καὶ τοῦ τοπικοῦ Ὑπουργοῦ Μοναστηριακῆς περιουσίας. Οἱ ἀρχιερεῖς ἐστερήθησαν ἀπὸ πολλοῦ τῶν μέσων συντηρήσεως καὶ οἱ ἀσθενεῖς καὶ οἱ γέροντες ἐξ αὐτῶν τῶν μέσων νοσηλείας, οἱ ὑπάλληλοι πέπονται, ἡ Ἱερ. Σχολὴ Χανίων, ἀναμένουσα ἐπιχορηγήσιν ἐκ τοῦ Ὑπουργοῦ Κρήτης, κινδυνεύει νὰ κλείσῃ, ἐνῶ τὰ ἐπιπλα αὐ-

τῆς ἐξετέθησαν εἰς ἀναγκαστικὸν πλειστηριασμὸν ὑπὸ τῶν χορηγητῶν τῆς Σχολῆς διὰ τὰς πρὸς αὐτοὺς ὀφειλάς τῆς καὶ ἡ ὅλη ἐν Κρήτῃ Ἐκκλησία ἐχει περιέλθει εἰς οικονομικὸν ἐδιέξοδον, τελοῦσα ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν ἢ καὶ ἀντιμετωπιζούσα τὴν ἐκτέλεσιν ἀναγκαστικῶν μέτρων. Ἦδη δὲ τὰ χρέη τῶν Ὄργανισμῶν ΔΜΠ Κρήτης ὑπερβαίνουν τὰ δύο ἑκατομμύρια, ἀφοῦ κατὰ τὴν ἐσχάτως ληφθεῖσαν «κατάστασιν» τῶν μέχρι τῆς 31 Μαΐου 1933 ἀπατητῶν ὑποχρεώσεων ΟΔΠ τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου, μόνον αὐτὰ ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς 1.855.965. Κατὰ τὸ ἰσχύον διὰ τὴν μοναστηριακὴν περιουσίαν Κρήτης Διάταγμα, τὸ θέσιν νόμου ἐπέχον, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ διάθεσις τῶν κεφαλαίων τούτων. Ἡ διάταξις αὕτη εἶνε ὀρθή, ἄλλως τε καὶ διότι δὲν ἠδύνατο νὰ προβλέψῃ ὅτι ἡ Ἐκκλησία Κρήτης θὰ περιήρχετο εἰς ἡν διατελεῖ κατάστασιν, ὅχι μόνον διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας λόγους, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ἐν τῷ μεταξὺ ἐνσκήψασα κρίσις, ἐξ ἧς ἠτόνησεν ἡ ζήτησις ἀκινήτων ἐπὶ ἀμέσῳ καταβολῇ τοῦ τιμήματος ἀνεχαιτίσε, καὶ εὐλόγως, τὴν διοίκησιν τοῦ Ὄργανισμοῦ εἰς τὸ νὰ προσφέρῃ ὀρθῶς τὰ μοναστηριακὰ κτήματα εἰς ἐκποίησιν με τιμὰς εὐτελεῖς, ἐξ ἧς θὰ ἐξηγεμίζετο ἡ Μοναστηριακὴ περιουσία, χωρὶς ἐκ τῶν προσόδων αὐτῆς νὰ καταστῆ δυνατὴ ἡ ἐξυπηρέτησις καὶ μέρος ἐκ τῶν ἀναγκῶν τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης. Τοῦτου ἕνεκα διὰ τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου προβλέπει ὁ Ἐπιτροπὸς τὴν δυνατότητα ἐξοφλήσεως τῶν ὑποχρεώσεων τῶν Ὄργανισμῶν ἐκ δανείου ἀτόκου μέχρι 3.000.000 ἐν συνόλῳ παρεχομένου εἰς τοὺς ἐν λόγω Ὄργανισμοὺς ἐκ μέρους τῶν Μονῶν καὶ ἐξοφλήσει ἐντός δεκαετίας ἐκ τῶν περισσευμάτων τῶν προσόδων αὐτῶν.

— Ὁ σεβ. μητροπολίτης Ἄρτης ἀνεκοίνωσε τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, ὅτι διώρισεν ἠγοούμενον τῆς ἱερᾶς μονῆς «Ροβελλίτης» τὸν μοναχὸν Διονύσιον Τσιμούρη ἀντὶ τοῦ ἀπολυθέντος τοιοῦτου ἱερομ. Βασιλείου Χριστοπάνου.

— Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀνεκοίνωσε τῷ σεβ. μητροπολίτῃ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, ὅτι τὸ Ἐπιτροπὸς Ὄργανισμῶν κλπ. ἐνέκρινε τὴν χορήγησιν ἀδείας ἀποδησίας εἰς Ἄμερικὴν εἰς τὸν ἱερέα Γεώργιον Δημόπουλον.

— Ὁ σεβ. μητροπολίτης Ἠλείας ἀνεκοίνωσε τῇ Ἱ. Συνόδῳ, ὅτι ἀπέλυσε τὸν καθηκόντων τοῦ συμβούλου τῆς ἱ. μονῆς «Σκαφιδιάς» τοὺς μοναχοὺς Ἡσαΐαν Χροϊᾶν καὶ Ἀρσένιον Ριγῶπουλον, εἰς ἀντικατάστασιν δὲ τοῦ πρώτου διώρισεν τὸν Μοναχὸν Μακάριον Βάκρον.

— Ὁ σεβ. μητροπολίτης Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας γνωρίζει τῇ Ἱ. Συνόδῳ, τὴν παύσιν τοῦ ἐφημερίου τοῦ ἐν Φιλιπτροῖς ἱεροῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου αἰδεο. ἱερέως Ἀναστασίου Κοσμοπούλου.

— Τὸ Ἐπιτροπὸς Ὄργανισμῶν κλπ. ἀνακοινῶν τῇ Ἱ. Συνόδῳ, ὅτι διὰ διατάγματος ἡ ἱερὰ μονὴ ἁγίου Δημητρίου Καρακάλη τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Ἀργολίδος συνεχωνεύθη εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Ταλαντίου τῆς αὐτῆς ἱ. μητροπόλεως.

— Κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ Ἐπιτροπὸς Ὄργανισμῶν κλπ. πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον διὰ δ. ὁ προσφυγικὸς συνοικισμὸς Κάτω Παναγιάς—Κυλίνης τῆς ἱ. μητροπόλεως Ἠλείας ἀπέτελεσεν ἰδίαν ἐνορίαν.

— Ὁ σεβ. μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως ἀνεκοίνωσε τῇ Ἱ. Συνόδῳ τὴν εἰς πρεσβύτερον χειροτονίαν τοῦ Ἰωάννου Χουρβαδά διὰ τὸ χωρίον Λίκελα.

— Ὁ σεβ. Φωκιδος ἐγνώρισεν τῇ Ἱ. Συνόδῳ τὴν μετάθεσιν τοῦ ἱερέως Θωμᾶ Πλούμη ἐκ τῆς ἐνορίας Κάμπου τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ εἰς τὴν κοινότητα Πάδου τῆς ἱ. μητροπόλεως Φθιώτιδος.

— Ὁ σεβ. μητροπολίτης Κερκύρας καὶ Παξῶν ἀνεκοίνωσε τῇ Ἱ. Συνόδῳ τὴν εἰς πρεσβύτερον χειροτονίαν τοῦ Ἰωάννου Λευθεριώτου ὡς ἐφημερίου Βαρυπατάδων.

— Ὑπὸ τοῦ σεβ. μητροπολίτου Νιγρίτης ἀνεκοινώθη τῇ Ἱ. Συνόδῳ ὁ διορισμὸς τοῦ ἱερέως Χαράλαμπος Σπανοῦ, ὡς προσωρινοῦ ἐφημερίου Ἁγῶ Κερδυλίου, κανονικῶς ἀπολυθέντος ὑπὸ τοῦ σεβ. μητροπολίτου Ζηχνῶν.

— Κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ Ἐπιτροπὸς Ὄργανισμῶν κλπ. πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον τὸ ἐν Ἀραλιὰδι παρεκκλήσιον τοῦ ἁγίου Τρύφωνος διὰ Διατάγματος ἀπέτελεσεν ἰδίαν ἐνορίαν.

— Τὸ Ἐπιτροπὸς Ὄργανισμῶν κλπ. ἀνεκοίνωσε τῇ

Ἱ. Συνόδῳ, ὅτι διὰ Διατάγματος ἡ ἱ. μονὴ «Ρεντίνης» τῆς ἱ. μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος κλπ., ἀποσπασθεῖσα τῆς ἱ. μονῆς «Κορώνης», ἀπέτελεσεν ἰδίαν αὐτοτελῆ μονήν.

— Κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ Ἐπιτροπὸς Ὄργανισμῶν κλπ. πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον διὰ Δ. ὁ ἱερός ναὸς τοῦ ἁγίου Νικολάου τοῦ συνοικισκοῦ Μελιάς τῆς Κοινότητος Νεστάκης τῆς ἱ. μητροπόλεως Μαντινείας ὑπλήθη εἰς τὸν ἐνοριακὸν ναὸν τῆς Εὐαγγελιστρίας τῆς Κοινότητος Νεστάκης, τοῦ ἐφημερίου τούτου τοποθετουμένου ὡς δευτέρου ἐφημερίου.

— Τὸ Ἐπιτροπὸς Ὄργανισμῶν κλπ. ἀνεκοίνωσε τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, ὅτι διὰ Διατάγματος αἱ διαλελυμέναι Μοναὶ Σταϊκάς καὶ Στάνας τῆς ἱ. μητροπόλεως (Θεσ)λιώτιδος κλπ. συνεχωνεύθησαν εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν «Κορώνης» τῆς αὐτῆς ἱ. Μητροπόλεως, πλὴν τῶν ναῶν αὐτῶν, οἵτινες κατὰ τὸ ἀρθρον 17 τοῦ νόμου 5439 ὑπάγονται εἰς τὸ Τ.Α. Κ.Ε.

— Ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χαλκίδος ἀνεκοινώθη πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον ἡ ὑπὸ τοῦ παρ' αὐτῷ Ἐκκλησ. Δικαστηρίου ἐπιβληθεῖσα ποινὴ τῆς ἐξαμήνου ἀργίας εἰς τοὺς ἐφημερίους Δοκοῦ.

— Ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σερῶν ἀνεκοινώθησιν τῇ Ἱ. Συνόδῳ αἱ εἰς πρεσβύτερους χειροτονίαι 1) τοῦ Ἀνατωνίου Παπαδοπούλου διὰ τὸ χωρίον Ἀρσινόχωριον καὶ 2) τοῦ Ἀποστόλου Μπουγιάνη διὰ τὸ χωρίον Μονόβρου.

— Κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ Ἐπιτροπὸς Ὄργανισμῶν κλπ. διὰ Δ. ὁ συνοικισμὸς Καμίτσανης τῆς ἱ. Μητροπόλεως Παραμυθίας ἀπέτελεσεν ἰδίαν ἐνορίαν.

— Τῇ προπαρελθούσῃ ἐβδομάδι οἱ μοναχοὶ τῆς γνωστῆς ἰταλικῆς μονῆς τῆς Κρυπτοφόρης Ἰσιδώρος Κρότσε καὶ Λαυρέντιος Τάρντο ἀφικόμενοι εἰς Ἀθήνας ἐπισκέφθησαν τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον, πρὸς ὃν ἀνεκοίνωσαν τὰ κατὰ τὸν σκοπὸν τοῦ ἀπὸ τὴν ὀρθόδοξον Ἀνατολίαν ταξιδίου τῶν. Οὗτο ἐπισκεφθέντες τὴν Κωνσταντινουπόλιν καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος ἤκουσαν τοὺς ἱερογράφους τοῦ τε Οἴκου. Πατριαρχείου καὶ τοῦ Ἁθῶ καὶ ἐμελέτησαν τοὺς μουσικοὺς ἐν ταῖς ἀγιορειτικαῖς βιβλιοθήκαις κώδικας, ἦλθον δ' εἰς Ἀθήνας ἵνα ἔρευ ἡσῶσι καὶ τοὺς ἐν τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ, ἅμα δ' ἐπικοινωνήσῃσι πρὸς τοὺς κορυφαίους τῶν ἐνεαυθῶ διδασκάλων τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τῆς μουσικῆς κ. Κ. Παπαδημητρίου. Ὁ ἐκ τῶν μοναχῶν τούτων πατήρ Λαυρέντιος ἐδήλωσεν ὅτι προτίθεται νὰ ἔλθῃ καὶ αὐτὸς κατ' Ὀκτώβριον εἰς Ἀθήνας ἵνα ἐν διαλέξει ἐλληνιστὶ παράσῃ δείγματα τῆς μουσικῆς τῶν ἐν τῇ μονῇ τῆς Κρυπτοφόρης βυζαντινῶν μουσικῶν κώδικων, ἐκτελεσθησόμενα ὑπὸ ἐλλήνων μουσικῶν τῆς πόλεως, ἐφ' ὅσον εἶνε δύσκολον νὰ ἔλθῃ πρὸς τοῦτο εἰς Ἀθήνας ἡ ὅλη μουσικὴ τῆς μονῆς σχολὴ (Scola Cantorum). Ἐκ τῆς ἀφορμῆς ταύτης ἐτονίσθη καὶ πάλιν ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τηρεῖ ἀπόλυτον οὐδετερότητα ἐπὶ τοῦ προβλήματος τῆς ἀναγωγῆς τῶν παλαιωτάτων μουσικῶν βυζαντινῶν κώδικων, πᾶσα δ' ὅθεν δῆποτε γνώμη δέον νὰ θεωρηταί ὅλως ἀτομική, ἥτοι μὴ ἐκπροσωποῦσα γνώμην τῆς Ἐκκλησίας.

— Τῇ 15 ἰσταμένου πανηγυρίζοντος τοῦ ἱεροῦ ναυδρίου τοῦ ἐν Βουλιαγμένῃ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὀρφανοτροφείου ἐτελέσθη πανηγυρικὴ λειτουργία μετ' ἄστοκλασίας ἐν συρροῇ πολλοῦ κόσμου παραθεριστῶν καὶ ἐκδρομῶν ἐξ Ἀθηνῶν, μετὰ δὲ τὸ τέλος αὐτῆς τὸ ἐτήσιον μνημόσυνον ὑπερ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἀεμνήστων μεγάλων τοῦ Ὀρφανοτροφείου Εὐεργετῶν. Μετὰ τὴν μεσημβρίαν δὲ τιμῆμα τῆς φοιτητικῆς χορωδίας τῆς Πανεπιστημιακῆς Λέσχης ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ διακεκριμένου μουσικοῦ κ. Σπάθη ἔφαλεν ἐκλεκτὰ ἕσματα ἀπὸ σκηπτικῆς στήθσεως ἐν τῇ εὐρείᾳ τοῦ ἱδρύματος πλατείας, καταμεστω πανηγυριστῶν, ἐν οἷς ἐξήρχον ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, Πρόεδρος τοῦ Δ. Σ. αὐτοῦ, μέλη τοῦ Δ. Σ., ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱ. Συνόδου, ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τοῦ Ἐπιτροπὸς Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Προνοίας καὶ διαπρεπεῖς δημοσιογράφοι.

— Ὁ ἀσπυνομὸς Κρηπίου κατήγγειλε τὸν καθηρημένον παλαισημερολογίτην Παρθένιον Σκουρλίην, ἀγιορείτην, διὰ σκηνοδέτησιν ψευδοῦς θαύματος. Εἰς τὸν ἐν

Κορωπί ναὸν τῶν παλαιοημερολογιῶν μετέφερον ὁ Παρθένος ἐξ Ἀθηνῶν τὴν νεάνδα Ἀρετὴν Ἀλεξανδράκη, ἐτῶν 18, ἡ ὁποία ὕψιστάτη οὖσα, ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν ἀναρτίσεων, προσεποιήθη τὴν δαιμονισμένην καὶ θεραπευθεῖσαν δῆθεν διὰ θαύματος τοῦ ἐν λόγῳ ἁγιορείτου, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς παραπλήνσεως, τῶν ἀπολλοῦκων καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῆς εὐσεβείας τῶν.

— Ἐκ Χαλκίδος πληροφοροῦμεθα ὅτι ἐν μέσῳ πρωτοφανοῦς κοσμοσυρροῆς ἐφορτάσθη ἡ ἐπέτειος τῆς πολιοῦχου τῆς πόλεως Χαλκίδος ἁγ. Παρασκευῆς. Ἀφ' ἐσπέρας ἐτελέσθη ἡ λιτανεία τῆς εἰκόνης τῆς ἁγίας καθ' ἣν προσεξήρχεν ὁ Σεβ. μητροπολίτης Χαλκίδος συμπαραστατούμενος ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ κλήρου τῆς πόλεως, ἀπειρον δὲ πλῆθος παρηκολούθησεν. Τῆς λιτανείας μετέσχον ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν Ἀλ. Χατζηκυριακὸς ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως, ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλῆς κ. Μπαλίνος, ὁ Νομάρχης καὶ αἱ λοιπαὶ στρατιωτικαὶ καὶ πολιτικαὶ ἀρχαὶ τῆς πόλεως. Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἐχοροστάτησε εἰς τὸν ἐσπερινὸν ὁ Σεβ. Χαλκίδος καὶ ὠμίλησε πρὸς τὸν κατακλύζοντα τὸν ναὸν εὐσεβῆ λαὸν περὶ τῆς Ὀσιομαρτυρίας Παρασκευῆς. Τὴν ἐπισημίον ἐλειτούργησε καὶ ὠμίλησεν ὡσαύτως συμπαραστατούμενος ὑπὸ τοῦ κλήρου τῆς πόλεως ἐν πολυπληθεστάτῳ ἐκκλησιάσματι. Ἡ θερησκευτικὴ κίνησις τῆς πόλεως Χαλκίδος εἶναι λίαν ζωηρά, διότι τὸ κήρυγμα διεξάγεται τακτικῶς ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου καὶ τοῦ Ἱεροκήρυκος Χρυσ. Ζέρβα, ἡ δὲ φιλανθρωπία ἀσκεῖται ὑπὸ τῶν ἐνώσεων «Ἀναγέννησις» καὶ «Ἀνάπαισις». Τὰ Κατηχητικά σχολεῖα διενθύνει ὁ Ἱεροδ. Δημ. Μακρῆς πτυχ. Θεολογίας γενικῶς δὲ ὑπὸ τὴν πατρικὴν ἐπίβλεψιν καὶ ἐμπνευσιν τοῦ Σ. μητροπολίτου ἡ ἱ. μητρόπολις Χαλκίδος παρουσιάζει λίαν σοβαρὰν δραστηριότητα.

— Μετ' ἐξαιρετικῆς λαμπρότητος ἐφορτάσθη ἐν Κύμῳ ἡ ἐπέτειος τῆς ὀνομαστικῆς ἐορτῆς τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καρυστίας Ἀφ' ἐσπέρας ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ Ἐσπερινῷ καὶ ἐτέλεσε τὴν θείαν μυσταγωγίαν ἐν τῷ ἐφορτάζοντι παρεκκλησίῳ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως τοῦ ἁγ. Παντελεήμονος συμπαραστατούμενος ὑπὸ τοῦ κλήρου τῆς κομποπόλεως Κύμης καὶ τῶν ἀδελφῶν τῆς προτύπου Ἱ. Μονῆς ἁγίου Παντελεήμονος ὠμίλησε λίαν ἐποικοδομητικῶς εἰς τὰ συρρέουσιν πληθῆ ἀφ' ἐσπέρας καὶ κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης. Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια τῶν ἁρχῶν καὶ τοῦ ποιμνίου του. Τὸν Σεβασμιώτατον προσεφώνησεν ὁ παρεπιδημῶν Μ. Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος καὶ ἄλλοι.

— Ἡ θερησκευτικὴ ζωὴ καὶ δραστηριότης τῆς Ἱ. Μητροπόλεως διεξάγεται ὑπὸ τὴν θερμουργὸν ἐμπνευσιν τοῦ Σεβασμιωτάτου καὶ τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος ἁγ. Παντελεήμονος. Τὸ Ὄρφανοτροφεῖον ἐν ᾧ διατῶνται 40 ὄρφανά καὶ αἱ ἐν αὐτῷ θαυμάσια ἐγκαταστάσεις καὶ ἐργαστήρια διατελοῦν ὑπὸ τὴν ἀμεσον ἐπίβλεψιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου. Τὸ κήρυγμα διεξάγεται ἀνελλιπῶς ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος ἀπόστειλλομένων καθ' ἑκάστην Κυριακὴν ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου εἰς τὰ χωρία τῆς Ἱ. Μητροπόλεως. Εἰς τὸ Ἀλιβερίου καὶ Μονόνδρι ὠμίλησε κατ' ἐντολὴν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου καὶ ὁ παρεπιδημῶν Μ. Ἀρχιδ. Χρυσόστομος. Ἡ φιλανθρωπικὴ δραστηριότης διεξαγομένη μετ' ἀπαρμιλλῶν αὐτοθυσίας ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος εἶναι ἀξία παντὸς ἐπαίνου.

— Ἐκ τῆς Σιβιτανίδειου Σχολῆς, ἧς προΐσταται ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ὡς ἐκτελεστής τῆς Διαθήκης τοῦ ἀειμνήστου Β. Σιβιτανίδου, ἀφοροῦσαν κατ' αὐτὰς οἱ πρῶτοι 77 νεοί, σπουδάζοντες ἐπὶ τετραετίαν διάφορα ἐπαγγέλματα καὶ τέχναις. Τούτων δὲ πολλοὶ ἐτοποθετήθησαν ἤδη εἰς διάφορους θῆσεις.

— Γράφουσι ἡμῖν ἐκ Κυρδίτσας ὅτι ἡ ἐκ Μετσόβου καταγομένη συνταξιούχος διδασκάλισσα Βασιλικὴ Μετάξη ἐνεχείρησε πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Ἱεζεκιὴλ δραχμὰς ἑκατὸν πενήκοντα χιλιάδας ὑπὲρ τοῦ ἀνεγειρομένου ἑνοριακοῦ ἱεροῦ τῆς Εὐαγγελιστρίας. Ἐν αὐτῷ τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐτελέσθη ἡ θεία λειτουργία χοροστατούντος τοῦ Σεβ. Ἱεζεκιήλ, κατ' αὐτὴν δὲ παρίστατο καὶ ὁ Δήμαρχος κ. Ἀ. Ἀλαμανῆς καὶ πλῆθος χριστιανῶν. Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐτελέσθη ἐν τῷ νάρθηκι Ἀγιασμὸς ὑπὸ τοῦ

Σεβ. Μητροπολίτου, μετὰ τὸν ὁποῖον προσεφώνησαν τὴν παρσταμένην εὐεργέτιδα ὁ Πρωτοσύγκελος Κύριλλος, ὁ Δήμαρχος κ. Ἀλαμανῆς καὶ ὁ διευθύνων τὴν Ἐνοριακὴν Ἐπιτροπὴν κ. Ἱ. Καραγεώργης ἀπήντησεν ἐξ ἡ κ. Μετάξη καταλλήλως. Τελευταῖος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ὠμίλησεν παραστήσας τὴν κ. Μετάξη ὡς ὑπόδειγμα χριστιανῆς γυναικὸς ἧτις τριάκοντα καὶ πέντε ἐνιαυτούς ἠγάσασεν εἰς τὴν διαπαιδαγωγίαν τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας, ζήσασα δὲ ἐν καθαρίᾳ καὶ ἀρετῇ διαθέτει ἤδη τοὺς κόπους τῆς εἰς ἀποκατάστασιν ἀπόρων κορασιῶν, εἰς οἰκοδομὴν ἱαδῶν καὶ εἰς ἄλλας ἀγαθοεργίας, κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν ἐκ Μετσόβου συμπατριωτῶν τῆς. Ἐν τέλει πρὸς παραδειγματισμὸν ὁ Σεβ. ἐνετείχισε πλάκα φέρουσαν χρυσοῖς γράμμασιν ἀνάγραφον τὸ ὄνομα αὐτῆς. Κατόπιν πάντες συνάδυσαν τὴν εὐεργέτιδα μέχρι τῆς εἰκίας τῆς, ἔνθα ἡ κ. Μετάξη ἐδήλωσεν εἰς τὸν Σεβ. ὅτι προσφέρει ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ ἐτέρας πενήκοντα χιλιάδας δραχμῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝ]ΠΟΛΕΩΣ

Καθ' ἡ λεπτομερῶς ἀναγράφουσι οἱ «Ἐκκλησι. Καιροί» τοῦ Λονδίνου, ἐπὶ τῷ ἐφορτάσμῳ τῆς ἑκατονταετηρίδος τῆς Ὁξφορδέου Κινήσεως ἐν τῷ ἑλληνικῷ ναῷ τοῦ Λονδίνου ἐτελέσθη μετ' ἐπιβλητικότητος ἐπισημότητος ἀρχιερατικῆς λειτουργίας, τελεταρχούντος τοῦ Σεβ. μητροπολίτου Θουατῶν κ. Γερμανοῦ συμπαραστατουμένου ὑπὸ τοῦ Μ. Ἀρχιμ. κ. Μιχαὴλ Κωνσταντινίδου καὶ τοῦ ἱερομ. κ. Ἰακώβου Βίβρου ὑπὲρ τῶν διὰ τῆς Ὁξφορδέου Κινήσεως λίαν συμβαλόντων εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνώσεως. Ὁ ναὸς ἦν κατάμεστος καὶ ἐπισημῶν καὶ λαοῦ. Περὶ τὸ πέρας τῆς ἱεραουργίας ὁ Σεβ. Θουατῶν ὠμίλησεν ἀγγλιστὶ πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα, σχετίσας τὴν Ὁξφορδέου κίνησιν πρὸς τὰς ἑκτοτε, καὶ προσφάτως, ἀναπτυχθείσας ὄλοντες στενωτέρας σχέσεις μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν Ὁρθόδοξου καὶ Ἀγγλικανικῆς. «Ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησία τοῦ Λονδίνου—εἶπε σὺν ἄλλοις ἡ Α. Σ.—δὲν ἠρέσθη ἀπλῶς νὰ μετῴσῃ, διὰ τῶν ἐπισημῶν ἀντιπροσώπων τῆς, τοῦ ἐφορτάσμου τῆς Ὁξφορδέου κινήσεως, δεικνύουσα οὕτω τὸ ἐνδιαφέρον διὰ ἀναγνωρίζει εἰς αὐτὴν καὶ ὁμολογούσα τὴν σπουδαιότητά της διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀγγλίας. Ἀλλ' ἐπεθύμησε νὰ παραύξη καὶ σαφῆ ἀπόδειξιν ὅτι ἡ ἐν λόγῳ Κίνησις εἶνε διὰ τὸν ὀρθόδοξον κόσμον ἐν ἱστορικῶν γεγονόσιν μεγάλης σπουδαιότητος, ὅτι καὶ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀπονέμει ἐπ' ἴσης μεγάλην τιμὴν πρὸς τοὺς πρωτεργάτας αὐτῆς καὶ ὅτι ἐν αὐτῇ ἀναγνωρίζει μιαν προσάθειαν νὰ πρωτανεύσωσιν ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ αἱ ἀρχαὶ τῆς Ὁρθοδοξίας.». Οἱ «Ἐκκλησι. Καιροί» περιγράφοντες πᾶσαν λεπτομέρειαν τῆς λειτουργίας ταύτης, δι' ἑλληνικῶν μάλιστα χαρακτήρων σημειούντες τὴν ἐκφώνησιν «λάβετε. φάγετε, τοῦτο μου ἐστὶ τὸ σῶμα...», παρατηροῦσιν ὅτι «εἶνε εὐκολώτερον διὰ πολλοὺς ἄγγλους νὰ παρακολουθῶσι τὴν λειτουργίαν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ψαλλομένην ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ μᾶλλον, ἢ ἐν τῇ ρωσικῇ. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι οἱ τυχόντες κλασικῆς μορφώσεως ἄνδρες καὶ γυναῖκες ξενίζονται τὸ κατ' ἀρχὰς ἐκ τῆς προφορᾶς τῶν ἑλληνικῶν λέξεων, τὰς ὁποίας ἔμαθον μὲ βυρβαρικὴν προφορὰν ἐν ταῖς ἀγγλικαῖς σχολαῖς καὶ τοῖς πανεπιστημίαις, ἀλλὰ παρελθούσης τῆς πρώτης συγχύσεως δύνανται νὰ παρακολουθῶσι τὴν λειτουργίαν ἑλληνιστὶ καὶ ἀγγλιστὶ ἐν εἰδικοῖς βιβλίοις πωλοῦμένοις εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ ἑλληνικοῦ ναοῦ καὶ νὰ ἐννοῶσι τὰς τε αἰτήσεις καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ χοροῦ ἀπαντήσεις...». Μετὰ τὸν λόγον τοῦ μητροπολίτου—προσθέτουσιν οἱ «Ἐκκλ. Καιροί»—ἕκαστος σχεδὸν τῶν ἐν τῷ ναῷ παραστατῶν ἀγγλικανῶν προσερχόμενος ἠσπάζετο τὸν σταυρὸν καὶ ἐλάμβανε τὸ ἀντίδορον διὰ χειρὸς τοῦ μητροπολίτου. Τόσον δὲ μέγας ἦτο ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀναμενόντων τὴν σειράν των, ὥστε μόλις κατὰ τὴν 12 1/2 ἐξήλθε τοῦ ναοῦ ὁ τελευταῖος τοῦ ἐκκλησιάσματος.

— Πληροφοροῦσιν ἡμᾶς ἐξ Αὐστραλίας ὅτι χάρις εἰς τὰς ἀτύτους μάχους τοῦ νέου μητροπολίτου Αὐστραλίας κ. Τιμοθέου Εὐαγγελινίδου ἡ διαλλαγὴ τῶν τῶς ἐπὶ μακρὸν δισταμένων μερίδων τοῦ ἀνα τὴν ἀχανῆ ἠπειρον ὀρθόδοξου πληρώματος ἐπῆλθεν ἐπιτυχρῶς καὶ δριστηκῶς ἀποκατεστάθη δὲ πλήρως ἡ ἐνότης τοῦ ποιμνίου, ὅπερ ἐκ προηγουμένων λαθῶν κατετρούχετο ἐπὶ ἔτη πολλὰ ὑπὸ ὀσμῆραι χειροτερευούσης διχοστασίας καὶ ἐβλεπεν ὄλο-

νεν μειούμενον τὸ γόητρον αὐτοῦ ἐν μέσῳ ξένου λαοῦ. Ὁ σεβ. Τιμόθεος διασχίσας ὁλόκληρον τὴν ἀπέραντον ἡπειρον ἐπεσκέφθη πάσας τὰς παροικίας τοῦ ποιμνίου του, ἐκήρυξεν, ἐνουθέτησεν, ἐξώρισεν, ἐνεπύχωσεν, ἐνεθουσίασεν, ἀποκατέστησε πανταχοῦ τὴν γαλήνην καὶ τὴν ψυχικὴν ἡρεμίαν καὶ ἐκράτυνε τοὺς χριστιανοὺς ἐν τῇ πίστει εἰς τὴν θρησκείαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους των. Κατὰ τὰς περιουσίας του συνέλεξεν ἐράνους ὅπως περιώσῃ τὸν κινδυνεύοντα ναὸν τῆς Ἁγίας Σοφίας τοῦ Σίνδνευ δι' ἀπαλλαγῆς αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἐξ ἑπτὰ χιλ. λιρῶν χρέους, ἵνα ἀποδώσῃ αὐτὴν εἰς τὸν λαόν. Αὐτὸς οὗτος ὁ μητροπολίτης κηρύττει ἀνελλιπῶς, κατ' ἐντολὴν δ' αὐτοῦ ἐπ' ἴσης τακτικῶς κηρύττουσιν ἐν Σίνδνευ μὲν οἱ ἀρχιμ. Νικόδημος καὶ Μητροφάνης, ἐν Μελβούρνη δὲ ὁ ἀρχιμ. Θεοφύλακτος καὶ ἐν Ἀδελαΐδι ὁ ἀρχιμ. Γερμανός. Ἐν Σίνδνευ μερίμνη τοῦ σεβ. μητροπολίτου συνεστήθη Φιλόπτωχον Ταμεῖον ἐκ κυριῶν, πολλοὺς δυστυχεῖς ἐν τῇ ξένη ἀνακουφίζον. Ἐν γένει δ' ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ μητροπολίτου Τιμοθέου νέα ἐποχὴ ἀνέτειλε διὰ τὴν ἡλιτομένην τοῦ ἐν Αὐστραλίᾳ ὀρθοδόξου Ἑλληνισμοῦ.

— Ἐκ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης ἀπεφοίτησαν ἐφέτος ἕξ, ὧν οἱ τρεῖς διάκονοι.

— Ἡ Ἱερά Σύνοδος προβάσα εἰς τὴν πληρωσὴν τῆς χρεουστῆς μητροπόλεως Κρήτης, κατὰ τὴν ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναφ' γενομένην πηροφορίαν ἀνέδειξεν ἰσοψηφους τοὺς ὑποψηφίους ἐπισκόπους Ἀρχαδίας Βασίλειον καὶ Ρεθύμνης Τιμόθεον, λαβόντας ἀνὰ ἕξ ψήφους. Ἰσοκρίσει τῆς Α. Θ. Π. Μητροπολίτης Κρήτης ἀνεδείχθη ὁ δευτέρος.

— Ὁ διὰ τὸ γνωστὸν παράπτωμα ὑφιστάμενος τὴν ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ἐπιβληθεὶσαν αὐτῷ ποινὴν τῆς ἀργίας μετὰ περιορισμοῦ ἐν Ἀγίῳ Ὅρει θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Ἀβύδου Γερμανός τυχὼν τῆς ἐπαικείας τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν συντριβὴν καὶ τὴν ἐξαίτησιν συγγνώμης, ἀπληγάς τοῦ ὑπολοίπου τῆς ἀργίας, τῆς ποινῆς περιοριθεῖσας εἰς ἀπλήν περαιτέρω παραμονὴν ἐν Ἀγίῳ Ὅρει.

— Μετὰ μακρὰν νόσον ἀπεβίωσεν ἀρχομένου τοῦ παρ. μηνὸς Ἰουλίου ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱ. Συνόδου Ἐπίσκοπος Τραχίας Ἀλέξανδρος. Ἀποφαιτήσας τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς τῷ 1896, ὡς προϊστάμενος τοῦ ἐν Πέραν ναοῦ ἀνεδείχθη ὑπὸ τοῦ Ἰωακείμ Γ' Μέγας Κατηγοῦ τοῦ Οἴκου. Θρόνου, ἐπὶ συμπληρώσει δὲ τῶν θεολογικῶν του σπουδῶν μεταβάς εἶτα εἰς Βερολίνον καὶ Μόναχον ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας, μεθ' ὃ διορίσθη σχολάρχης τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς καὶ εἶτα Ἀρχιεπιφύλαξ τῶν Πατριαρχείων. Ἀποβιώσας δ' ἐν τῷ μεταξὺ τῆς πρεσβυτείας αὐτοῦ ἐξελέγη βοηθὸς ἐπίσκοπος τοῦ μητροπολίτου Ρόδου ὑπὸ τὸν ψιλὸν τίτλον τῆς Ἐπισκοπῆς Τραχίας, μετὰ τινὰ δὲ χρόνον ἀπεστάλη εἰς Βαρσοβίαν ὡς Ἀποκρίσιμος τοῦ Οἴκου. Θρόνον παρὰ τῇ ὀρθοδόξῳ ἐν Πολωνίᾳ Ἐκκλησίᾳ διορισθεὶς ἅμα καὶ καθηγητῆς τῆς Δογματικῆς ἐντὶ ὀρθοδόξῳ Θεολογικῇ σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς πόλεως. Ἐπανεβλῶν ἐκεῖθεν διορίσθη Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱ. Συνόδου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ἐν Παλαιστίνῃ λειτουργοῦσι συντηρούμεναι ὑπὸ τοῦ Ἱ. Κοινοῦ τοῦ Π. Τάφου 16 σχολεῖα, εἰς ἃ διδάσκουσι 44 καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι καὶ φοιτῶσι 1046 μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι. Ἐν δὲ Ὑπεριορδανίᾳ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπ' ἴσης ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων συντηρουμένων σχολείων ἀνέρχεται εἰς 14 μετὰ διδακτικῷ προσωπικῷ ἐκ 17 ἀτόμων καὶ μαθητευομένων 543. Κατὰ ταῦτα τὸ σύνολον τῶν μὲν σχολείων ἀνέρχεται εἰς 30, τῶν δὲ διδασκόντων εἰς 61, καὶ τῶν εἰς τὰ σχολεῖα τοῦ κλίματος τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων φοιτῶντων ὀρθοδοξοπαίδων εἰς 1,588.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ἐκ Μόσχας ἡ σοβιετικὴ κυβέρνησις ἀπῆλασεν τὸν ἑλληνα ἀρχιμανδρίτη Παῖσιον Παρασκευόπουλον ἵνα ὁ ἐν τῷ οὐτις ἱεροῦργει ναὸς τοῦ ἀγιορειτικοῦ μετοχίου χρησιμοποιοιθῇ ὡς ἀποθήκη.

— Ὁ ρώσος ἀρχιεπίσκοπος Βενιαμὴν δεχθεὶς πρόσκλησιν θρησκευτικο-φιλοσοφικῆς τινος ἐταιρείας διὰ διαλέ-

ξεις ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ, μετέβη ἐκεῖσε ἐκ Μόσχας, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ ἀνεδέχθη παρὰ τῆς ρωσικῆς Πατριαρχικῆς Ἐκκλησίας ἐξαρχικὴν ἀποστολὴν διὰ τοὺς ἐν Ἀμερικῇ ὑπερορίους ρώσους, τοὺς τελοῦντας ἐκκλησιαστικῶς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ μητροπολίτου Πλάτωνος ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ρωσικοῦ Πατριαρχείου. Ὁ σεβ. Βενιαμὴν καλέσας τοὺς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ὀρθοδόξους ρώσους εἰς συγκέντρωσιν τῇ 11 Ἰουνίου προσέβη εἰς παραινέσεις πρὸς αὐτοὺς ἐκ μέρους τῆς μητρος αὐτῶν Ἐκκλησίας ὅπως συγχωρῶσι τοὺς ἐχθροὺς τῆς Ἐκκλησίας, ἀποδίδωσι τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι καὶ ἐργάζωνται μόνον ὑπὲρ τῆς πίστεως. Ἐκ τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ συνηγμένων ὁπαδῶν τοῦ Πλάτωνος ὁ ρήτωρ ἐν τῷ σημεῖω τούτῳ ἀπεδοκμάσθη διὰ κραυγῶν ὅτι προπαγανδίζει τὸν μολοσεβισμόν ὡς μισθωτὸς τοῦ Στάλιν. Ὁ ρήτωρ ἐξακολούθων ἐκάσιε τὸν μητροπολίτην Πλάτωνα καὶ τοὺς ἐπισκόπους του διὰ τὴν ἀβθαίρετον καὶ ἀντικανονικὴν ἀπόσπασιν τῆς βορειοαμερικανικῆς ρωσικῆς ἐπαρχίας ἀπὸ τοῦ Πατριαρχείου τῆς Μόσχας, παρὰ τὰς θεορρυθμιστάτας δὲ κατ' αὐτοῦ κατακραυγὰς, συνεπέει τῶν ὁπίων ἐγένετο ἀνάγκη νὰ κληθῇ ἡ ἀστυνομία ἵνα ἀσφαλισθῇ ἡ τάξις, ὁ σεβ. Βενιαμὴν συνεχίσας ἐτόνισεν ὅτι θεμελιώδης ἀρχὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶνε ἡ πρᾶότης, ἡ συγγνώμη καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς ἐχθροὺς, ὅτι ἡ διέπουσα ἀρχὴ τῆς πρὸς τὸ σημερινὸν πολιτικὸν καθεστῶς στάσεως τῆς Πατριαρχικῆς Ἐκκλησίας εἶνε ἡ μὴ ὑπαρξὴς μηδεμίαν συμβατικότητος ἐν τοῖς τῆς πίστεως ἀπ' ἑνὸς καὶ μίᾳ πολιτικῇ οὐδετερότητι ἀπ' ἑτέρου, ἐπέκρινε δὲ τοὺς ἐν τῷ ἔξωτερικῷ ρώσους τσαρικούς διὰ τὴν πολιτικὴν αὐτῶν δράσιν, ἥτις ἔβλαψε τὰ μέγιστα τὴν ρωσικὴν Ἐκκλησίαν. Ὅτι ἡ πατριαρχικὴ ἐν Μόσχᾳ Ἐκκλησία ζητεῖ παρὰ τοῦ ἐν τῷ ἔξωτερικῷ κλήρου—εἶπε περαιτέρω ὁ σεβ. Βενιαμὴν—δὲν εἶνε ἡ παραδοχὴ τοῦ σοβιετικοῦ καθεστώτος, ἀλλ' ἡ ἀποχὴ ἀπὸ πάσης κατ' ὅλου πολιτικῆς δράσεως. Ἐἵνε ἄδικον νὰ κατηγορῶνται μόνον οἱ μολοσεβίκοι διὰ τὴν κατάπτωσιν τῆς ἐν Ρωσίᾳ Ἐκκλησίας. Ἡ κατάπτωσις ἤρχισε πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως· ὑπῆρξεν ἀποτέλεσμα τοῦ ὕλισμοῦ τῆς ἐποχῆς, τοῦ ὁποῖου καὶ ἡ Ἐκκλησία ἔπεσε θύμα. Μόνον διὰ τῆς ἐπιστροφῆς εἰς τὸν ἀληθῆ Χριστιανισμόν δύναται ἡ Ἐκκλησία νὰ ἀναγεννηθῇ. Ὡς ἀληθινὸν χριστιανὸν δὲν ἐνδιαφερόμεθα διὰ κανὲν πολιτεῖμα ὑπὸ τὸ ὁποῖον ζῶμεν. Ὁ ἀπ. Πέτρος ἐργάζετο καὶ ἔζη ὑπὸ τὸν Νέροντα.

— Ὁ Στάλιν εἶνε χειρότερος τοῦ Νέρονος!—ἠκούσθησαν κραυγαὶ ἐκ τῆς μερίδος τῶν τσαρικών.

— Εἷς λόγος περισσότερον νὰ μιμηθῶμεν τὸν Πέτρον, —ἀπήντησεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος. Ὅσοι ἀνοῦνται τοῦτο, ἀκολουθοῦν ἐπικίνδυνον θεωρίαν, ὅτι δηλ. μίᾳ κυβερνήσει εἶνε ἰσχυρότερα τοῦ Θεοῦ. Οὐδὲν ἔχομεν νὰ φοβηθῶμεν ἀπὸ οἰαδήποτε κυβέρνησιν ἢ πολιτεῖμα ἐφ' ὅσον ὁ Θεὸς εἶνε μεθ' ἡμῶν. Ὁφείλομεν νὰ συγχωρῶμεν καὶ νὰ ἀγαπᾶμε τοὺς ἐχθροὺς μας.

Τοὺς λόγους τούτους διεδέχθησαν κραυγαὶ διαμαρτυρίας καὶ ἀπερίγραπτος σύγχυσις. Ὁ ἐκ τῶν ἐπισκόπων τοῦ σεβ. Πλάτωνος Ἀρσένιος ἀνέκραξεν ὅτι ὁ λόγος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Βενιαμὴν προξενεὶ κατάπληξιν, διότι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ συγγνώμη διὰ τοὺς μολοσεβίκοις μετὰ τὰ διαπραχθέντα ὑπ' αὐτῶν ἐγκλήματα, ἐδήλωσε δὲ ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον Μόσχας δὲν πρέπει πλέον νὰ ἐνδιαφερόται περὶ τῆς ἐν βορείῳ Ἀμερικῇ ἐπαρχίας, ἀριθμούσης ἤδη ποίμνιον 100.000 ψυχῶν. Ὅταν δὲ ὁ ἀρχιεπ. Βενιαμὴν δευτερολογήσας ἐτόνισεν ὅτι ἡ ἐπαρχία αὕτη θὰ ἠδύνατο νὰ καταστῇ αὐτόνομος μόνον τῇ συγκαταθέσει τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, ἡ διαμαρτυρία ἔφθασεν εἰς τὸ κατακόρυφον· ἐκ τοῦ ἀκροατηρίου ἠκούοντο κραυγαὶ Ἐἴσθε πράκτωρ τῆς Τσεκά!, εἴσθε πληρωμένος ἀπὸ τὸν Στάλιν!

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

Ἡ Εὐαγγελικὴ ἐν Γερμανίᾳ ὁμοσπονδία προπαρασκευάζει τὸν ἐν ἀπόσῃ τῇ χώρᾳ ἑορτασμόν τῆς 450ῆς ἐπετείου ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Λουθήρου ἐν τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1483. Ἡδη διοργανώθησαν διάφοροι πανηγυρισμοὶ ἐν τῇ γενεθλίῳ του πόλει Bisleben καὶ ἐν Mansfeld, ὅπου ἔζησε τὰ παιδικὰ του ἔτη.

ΡΩΜΑ-ΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Τὸ ἀνώτατον συμβούλιον τῶν καρδιναλίων ἐνέκρινε τὴν ἐν τῷ Καταλόγῳ τῶν ἀπηγορευμένων βιβλίων ἀναγραφὴν τῶν ἔργων: Congrès d'histoire du Christianisme (Jubilé Alfaed Loisy) ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ P.—L. Couchoud, καὶ πάντων τῶν δημοσιευμάτων (Opera omnia) τοῦ Charles Guignebert.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

[Ἡ «Ἐκκλησία» ἐν τῷ τμήματι τούτῳ ἀναφέρει πάσαν νέαν ἔκδοσιν, ἥς ἀντίτυπον ἐποστελλεται πρὸς τὴν Διεύθυνσιν].

Chester D. Pugsley: Ἑλληνικὸν Ἰνστιτούτον διεθνῶν ὑποθέσεων. Περίοδος πρώτη (1932—1933). Ἀθήναι, τύποις «Ἐστίας» 1933.—Ἐν τῷ τεύχει τούτῳ περιέχονται τρεῖς λόγοι περὶ εἰρήνης ρηθέντες ἐφέτος ὑπὸ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου κ. κ. Στυλ. Σεφεριάδου (Τινὰ περὶ τοῦ προβλήματος τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἐξοπλισμῶν ὡς ἐμφανίζεται μέχρι τοῦ 1931), Νικ. Λούβαρι ('Ἰδέα καὶ θεοσκεπτικὰ ἐλατήρια τῆς αἰωνίας εἰρήνης) καὶ Σωκρ. Κουγέα (Τὸ κήρυγμα τῶν εἰρηνοφιτικῶν ἰδεῶν εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα). Τὸ ἐν λόγῳ Ἰνστιτούτον ἰδρύθη τῇ προτάσει τοῦ ἐν Ἀμερικῇ πρέσβους τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐγκρίσει τῆς Συγκλήτου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν διὰ δωρεᾶς τοῦ ἀμερικανοῦ κ. Chester Pugsley, σκοπεῖ δὲ τὴν διὰ διαλέξεων ἰδίᾳ διάδοσιν παρ' ἡμῖν τῆς πρὸς τὴν εἰρήνην ἀγάτης.

Ἀκολουθία καὶ βίος τοῦ ὁσίου Μελετίου ἀθλήσαντος τῷ 1060. Ἐκδίδεται ἐπιμελείᾳ μὲν τοῦ Μεγ. Ἀρχιδ. τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου Μπόγδη, δαπάνη δὲ τοῦ μοναχοῦ Ἀντωνίου Γκίνη. Ἀθήναι, τύποις Ι. Χ' Ἰωάννου, 1933.

Δημ. Ι Πάλλα, Ἡ φιάλη τοῦ χριστιανικοῦ Παρθενῶνος (Ἀνατύπ. ἐκ τῶν Πρακτικῶν τῆς Χριστ. Ἀρχαιολ. Ἐταιρείας 1932). Ἀθήναι 1933.—Ἐν τῷ Βυζ. Μουσείῳ καὶ ἐπὶ τῆς Ἀρχιπολέως διεσώθησαν ἐκ τῶν γλυπτῶν διακοσμητικῶν τοῦ χριστιανικοῦ Παρθενῶνος μαρμαρίνα τινα ἐνεπίγραφα τεμάχια ἀνήκοντα εἰς τὴν φιάλην τοῦ χριστιανικοῦ ναοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει δ' αὐτῶν ὁ σ. προσπαθεῖ ν' ἀποκαταστήσῃ τὸ κείμενον τῆς ἐπιγραφῆς, καὶ νὰ ὀρίσῃ τὴν θέσιν, τὴν μορφήν καὶ τὴν ἡλικίαν αὐτῆς. Κατὰ τὸν κ. Πάλλα, ἡ μὲν θέσις τῆς φιάλης ἦτο ὁ ἐξωνόρθος τοῦ ναοῦ, ὡς πρὸς δὲ τὴν μορφήν ἀπετέλει λεκάνην μαρμαρίνην κολμβηθρόμορφον ἐν περιστυλίῳ συνδεομένῳ δι' ἐνεπιγράφου κυκλικοῦ ἐπιστυλίου, ἀνῆκε δ' εἰς τὰ μέσα τοῦ ἱε. καὶ ἐποιήθη πιθανάτατα ἐπὶ τῆς ἀρχιερατείας τοῦ μητροπ. Ἀθηνῶν Νικολάου Ἀγιοθεωρίτου (1166—1175). Τὸ σπουδάσμα εἶνε προῖον λίαν εὐσυνειδήτου μελέτης, μαρτυρεῖ δὲ καὶ πειρὰν ἀρχαιολογικὴν καὶ εὐστοχὸν κρίσιν.

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

I. Μητρόπολις Γυθείου καὶ Οἰτύλου.

Ἡ Ἱ. Μητρόπολις Γυθείου καὶ Οἰτύλου προσκαλεῖ τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ἐκ τοῦ Νόμου προσόντα ὅπως ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν εἰς τὸ γραφεῖον αὐτῆς τὰ ἀπαιτούμενα ἔγγραφα προκειμένου νὰ γίνῃ ἀνακήρυξις ὑποψηφίων πρὸς πληρωσὴν τῆς κενῆς θέσεως τοῦ ἱ. ναοῦ ἁγίας Τριάδος Παλοβάς τοῦ τέως Δήμου Μαλευρίου. Ἐν Γυθείῳ τῇ 8ῃ Αὐγούστου 1933 ὁ Μητροπολίτης καὶ ἁ. ἁ. ὁ Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἀντιπρόσωπος Θαμᾶκος Οἰκονόμος.

I. Μητρόπολις Σπάρτης.

Ἡ ἱερὰ μητρόπολις Σπάρτης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1733 προκηρύξεως αὐτῆς συναφῶς τῷ ἀρθρῷ 81 τοῦ κωδ. νόμου 5439, καλεῖ τοὺς βουλομένους ὅπως μέχρι τῆς 30 Ἰουλίου ἐ. ἔτ. ὑποβάλλωσι μετὰ τῶν νομίμων πιστοποιητικῶν αἰτήσεις ὑποψηφιότητος πρὸς συμμετοχὴν εἰς ἐνεργεῖαν ἐκλογῆς ἐφημερίου διὰ τὴν χηρεύουσαν θέσιν τοιούτου ἐν τῷ

χωρίῳ Σελεγουδίῳ τοῦ π. δήμου Μελιτίνης. Ἐν Σπάρτῃ τῇ 6 Ἰουλίου 1933 ὁ Μητροπολίτης ὁ Σπάρτης Γερμανός.

I. Μητρόπολις Μυτιλήνης.

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὸ ἀρθρὸν 81 τοῦ νόμου 5439 περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημεριῶν, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν χηρεύουσαν θέσιν τοῦ ἐφημερίου τοῦ ἱ. ναοῦ τῆς κοινότητος Λάμπου Μύλων, ὅπως ὑποβάλλωσιν εἰς τὸ γραφεῖον τῆς καθ' ἡμᾶς μητροπόλεως τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 83 τοῦ ὡς ἀνω νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά μέχρι τῆς 31 τρέχ. μηνός. Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 4 Ἰουλίου 1933 † ὁ Μυτιλήνης Ἰάκωβος.

I. Μητρόπολις Σπάρτης

Ἡ ἱερὰ μητρόπολις Σπάρτης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1735 προκηρύξεως αὐτῆς συναφῶς τῷ ἀρθρῷ 81 τοῦ κωδ. νόμου 5439, καλεῖ τοὺς βουλομένους ὅπως μέχρι τῆς 30 Ἰουλίου ἐ. ἔτ. ὑποβάλλωσι μετὰ τῶν νομίμων πιστοποιητικῶν αἰτήσεις ὑποψηφιότητος πρὸς συμμετοχὴν εἰς ἐνεργεῖαν ἐκλογῆς ἐφημερίου διὰ τὴν χηρεύουσαν θέσιν τοιούτου ἐν τῷ χωρίῳ Πετρινα τοῦ π. δήμου Κροκεῶν. Ἐν Σπάρτῃ τῇ 6 Ἰουλίου 1933. Ὁ Σπάρτης Γερμανός.

I. Μητρόπολις Παρραμυθίας καὶ Φιλιατῶν.

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὸ ἀρθρὸν 81 τοῦ νόμου 5439 «περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημεριῶν» προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα νὰ καταλάβωσι τὰς κενὰς ἐφημερικὰς θέσεις τῶν ἐνοριῶν Φανερωμένης, ἁγίου Γεωργίου Καμίτσανης καὶ Λαμφοβίτρως τῆς ἐπαρχίας Θυάμιδος, ὅπως ὑποβάλλωσι ἡμῖν μέχρι 25 τοῦ μηνός Ἰουλίου ἐ. ἔτ. τὰς ἐγγραφύς αἰτήσεις τῶν μετὰ τῶν ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ νόμου (ἀρθ. 83) πιστοποιητικῶν. Ἐν Παρραμυθίᾳ τῇ 5 Ἰουλίου 1933. † Ὁ Παρραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου Γεώργιος

I. Μητρόπολις Μαντινίας καὶ Κυνουρίας.

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰ ἀρθρα 30—39 τοῦ νόμου 5148 προκειμένου νὰ ἐνεργηθῇ ἐκλογή τακτικῶν ἐφημεριῶν ἐν τῇ ἐνορίᾳ τοῦ χωρίου Κουνουπιδας καλοῦμεν τοὺς ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα καὶ ἐπιθυμοῦντας νὰ ἱερατευθῶσιν ἐν αὐτῷ, ὅπως ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ὑποβάλωσι ἡμῖν τὰς αἰτήσεις αὐτῶν μετὰ τῶν σχετικῶν πιστοποιητικῶν, ἵνα ἀνακηρυχθῶσι ὑποψήφιοι. Ἐν Τριπολιεῖ 22 Ἰουνίου 1933 † ὁ Μαντινίας καὶ Κυνουρίας Γερμανός.

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἰωαννίνων

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὸ ἀρθρὸν 81 τοῦ Νόμου 5439 καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς χηρεύουσας θέσεις τακτικῶν ἐφημεριῶν τῶν ἱερῶν ναῶν τῶν Κοινοτήτων 1) Ἄνω Πεδιῶν, 2) Μονοειδίου, 3) Βαθυπεδου, 4) Κρυόβουσης, 5) Πάφρας καὶ Νέας Καισαρείας, 6) Ποτιστικῶν, 7) Βαρλααμ, 8) Κρύας καὶ Λυκοτριχίου, 9) Σιουσίστης ὅπως ἐντὸς 3 μηνῶν ἀπὸ σήμερον, τῆς προθεσμίας ληγούσης κῆν 2ῃν Αὐγούστου ἐ. ἔτ., νὰ ὑποβάλλωσι εἰς τὴν ἱερὰν μητρόπολιν τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 83 τοῦ νόμου 5439 ὀριζόμενα δικαιολογητικά ἔγγραφα τῶν προσόντων αὐτῶν πρὸς ἀνακήρυξιν ὡς ὑποψίων ἐφημεριῶν. Ἐν Ἰωαννίνοις τῇ 25ῃ Μαΐου 1933. Μητροπολίτης Ἰωαννίνων κ. α. ἁ. † Πρωτοσύγκελλος Εὐσταθίος.

I. Μητρόπολις Κρήτης.

Ἡ ἱερὰ Μητρόπολις Κρήτης προσκαλεῖ, δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 81 τοῦ κωδικ. Νόμου 5439, τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦτου ὀριζόμενα προσόντα ὅπως ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν εἰς τὸ Γραφεῖον αὐτῆς τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά στοιχεία, προκειμένου νὰ γίνῃ ἡ ἀνακήρυξις ἱερῶν ὑποψηφίων εἰς τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημεριῶν τῶν ἐπομένων ἐνοριῶν. 1) Γάζι—Καβροχωρίου, 2) Λουτρακίου, 3) Ἀποστόλων, 4) Βορριζίων καὶ 5) Ντουρμπουτζῆ. Ἐν Ἡρακλείῳ τῇ 9 Αὐγούστου 1933. Ὁ Γεν. Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος † Ἀρχιμ. Εὐμέν. Φανουράκης.

Τύποις «Φοῖνικος» ὁδὸς Σταδίου 44, Ἀθήναι